

A fotópályázat díjazott képeiből

Vidám család I.

Testvéri szeretet I.

Legszebb pillanat I.

Vidám család II.

Testvéri szeretet II.

Legszebb pillanat II.

Vidám család III.

Testvéri szeretet III.

Legszebb pillanat III.

Legszebb pillanat III.

Különdíj

VEZETŐ TESTÜLETEINK MUNKÁJÁBÓL

Vezető testületeink munkájából	3-4
Tisztújítás	4
Újra Helyi Szövetség Konferencia az Országházban	4-5
Családbarát Önkormányzat Díjról röviden	6-8

NEMZETKÖZI HÍREK

Nyilatkozat – Moszkvai Demográfiai Csúcsértekezlet	8-9
A NOE közleménye	10
Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye	10-14

RÉGIÓS TALÁLKOZÓK

Az Al-Duna régió családi napja	14
Inárcson jártunk	15
Észak-magyarországi régiós családi nap Markaz	16
Régiós Családi Nap Debrecen	16
Záporok sem mosták el a Gyereknapot	17
Régiós családi nap Dobozon	17-18
A Balaton régió családi napján jártam	18

HELYI SZERVEZETEINK ÉLETÉBŐL

A Viharsarok NOE-bátyája	
- 20 éves a Nagycsaládosok Orosházi Egyesülete	18-19
20 év Pesterzsébeten	19
Aztán csak leülök és segítek	
- interjú Kalácska Lenkével	20
A Dél-Alföldi Régió életéből	21
2011. 06. 04. Nógrád	21
Farmos Gyermeknapja	21
Családi nap Kiskunhalason	21
Kirándultunk Pécsre	22

CSALÁDI ÉLET

Megismerkedéstől a családalapításig	23
A részvétel a fontos, nem az, hogy ki nyer vagy veszít	24
A szülők négyféle szeretete és a válás	24-25

A JOGÁSZ VÁLASZOL

A devizakölcsönök árfolyamának rögzítéséről	25-26
---	-------

PÁLYÁZAT

Nagy családok, nagy pillanatok eredménye	26
--	----

ÉLETMÓD

Gyermekeink gerince: mit tegyen a szülő?	27-28
A természetes háztartás nagyágyú	28-29

KEDVEZMÉNYEK, HIRDETÉSEK

29, 31

GYERMEKKUCKÓ

Jékely Zoltán: A három pillangó	30
---------------------------------	----

ÖRÖMHÍR

32

A 231-232. számú NOE Leveleket a Nemzeti Erőforrás Minisztérium támogatásával adtuk ki.

A NOE Levelekben szereplő kedvezményes ajánlatok kizárólag NOE-tagokra vonatkoznak.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

Az újságban megjelenő hirdetések kereskedelmi jellegűnek minősülnek.

A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!

A NOE Levelek 233. számának lapzártája: **2011. szeptember 20.**

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY HAJNALKA, elnök

Főszerkesztő:
MÁRKI LÁSZLÓ

Tipográfia:
TÓTH IMRÉNÉ, PRESS+PRINT Kft.

Grafika:
CSURGÓ ERZSÉBET

Kiadja a
NAGYCSALÁDOSOK ORSZÁGOS EGYESÜLETE

Felelős kiadó:
KARDOSNÉ GYURKÓ KATALIN, főtktár
1056 Budapest, Március 15. tér 8.
Tel./fax: 317-4909, 317-4563, 266-7771

NOE-FON
70/771-65-65, 40/200-943

NKÖM nyilvt. szám: 2.2/6811/2000

ISSN 1788-9103

Honlap: www.noe.hu

www.csaladi-kartya.hu

E-mail: noe@noe.hu

Félfogadás: szerda 10-16, péntek: 10-13.30
Ebédszünet: 12.00-12.30

A NOE számlaszáma: A NOE számlaszáma:
11705008-20109369 (OTP Bp., V. kerületi fiók)

A Családjainkért Alapítvány számlaszáma:
11705008-20427799 (OTP Bp., V. kerületi fiók)

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete
kiemelten közhasznú,
a Családjainkért Alapítvány pedig közhasznú.

Az Otthon Segítünk Alapítvány
adószáma: 18468414-1-06
számlaszáma: MKB Bank 10300002-20131045-00003285

Nyomda: Press + Print Kft., Kiskunlacháza

RÉGIÓKÖZPONTOK ELÉRHETŐSÉGEI

Felső-Tisza Régiós Iroda

4150 Püspökladány, Kodály Zoltán u. 4.
Szilágyiné Kerekes Margit
Tel./fax: 54/450-009, 70/776-08-77

Dél-alföldi Régió

5900 Orosháza, Szentetornyai út 2/C
Raktári nyitvatartás (Győri Vilmos
tér 1.) kedd: 8–12, csütörtök: 15–18

Észak-magyarországi Régiós Iroda

2154 Fót, Dózsa Gy. út 12–14.
Bertalan Zoltánné, Angéla
Tel.: 70/339-29-55

Balaton Régiós Iroda

Molnárné Budai Angelika
Tel.: 70/614-49-78

Közép-magyarországi Régiós Iroda

2200 Monor, Kossuth L. u. 65–67.
Szőnyiné Gábor Mária
Tel.: 70/934-33-39

Vítálsiné Malik Judit

Tel.: 70/934-33-40

Al-Duna Régiós Iroda

7622 Pécs, Nagy Lajos király út 9.
Várdainé Kiss Krisztina
Tel.: 72/520-568, 70/332-35-14

Felső-Duna Régiós Iroda

9024 Győr, Mónus Illés u. 47–49.
Horváth Hajnalika
Tel.: 96/517-964, 70/776-00-11

Félfogadás előzetes telefonos
egyeztetés alapján.

Vezető testületeink munkájából

Június 1-jén **Weeber László** képviselte Egyesületünket a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumban a Nemzeti Energiastratégia című vitafórumon.

Június 2-án az Információs Társadalom Parlamentjén Egyesületünk képviselőjében **dr. Kutassy Jenő** vett részt.

Június 2-án **Székely Hajnalka** és **Joachim Györgyné** részt vett az Országgyűlés Ifjúsági, szociális, családtügyi és lakhatási bizottság Fogyatékosokkal élők ügyeinek albizottsága, valamint a Foglalkoztatási és munkaügyi bizottság Rehabilitációs albizottsága összehívott ülésén, ahol tájékoztató hangzott el az új EU fogyatékosügyi stratégia várható hatásairól, valamint az EU soros magyar elnökség eseményeiről a fogyatékosügy területén.

Június 2-án **Székely Hajnalka** és **Kutassy Jenő** részt vett a szólásszabadság – médiatörvény megvitatásán, sajnos felszólalásra nem volt lehetőségük.

Június 6-án **Székely Hajnalka** és **Kardosné Gyurkó Katalin** képviselte Egyesületünket a Nemzetgazdasági Minisztériumban a Családtámogatási rendszerrel kapcsolatos megbeszélésen (Stratégiai Műhely).

Június 6-án és 7-én rendezték meg a Külügyminisztériumban az Európai Civil Találkozót, amelyen a NOE-t **Székely Hajnalka** képviselte. A találkozó az önkéntes stratégia kidolgozásáról, valamint francia, angol, német és olasz tapasztalatokról szólt.

Elnökségünk *június 8-i* ülésén egyhangúan döntött 40 család felvételéről.

Pfeilné Latorcai Krisztina kilépése után a NOE 2011. május 9-től három hónap próbaidővel alkalmazza **Pálmáiné Hódi Erikát**.

Az Elnökség döntött arról, hogy

- a NOE tisztségviselői és a régiós titkárok egységes, NOE-s e-mail címeiket kapjanak,
- a GYIA Tanácsba delegáltak listája a régiós titkárok javaslatai alapján készüljön el,
- a jelölőbizottságba a Választmánynak Vári Ferenc helyett új tagot kell választania, erre az Elnökség Füst Katalint, póttagnak Cser Károlynét javasolja.

Június 8-án **Székely Hajnalka** részt vett a Nemzeti Erőforrás Minisztérium Családi Kaleidoszkóp című fotópályázata zsűrizésén. Ez a pályázat az EU országokban jelent meg, olyan képeket vártak, amelyek a család örömteli pillanatait tükrözik. A fotópályázatra 180 magyar és 140 külföldi család küldött képet, 4 magyar család nyert.

Június 9-én a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság „6-os karika” (6 éven aluliaknak nem ajánlott) tematikájú megbeszélésén és sajtótájékoztatóján **Székely Hajnalka** képviselte Egyesületünket.

Június 9-én **Varga Anikó** vett részt a Közlekedési Operatív Program Monitoring Bizottságának ülésén.

Június 9-én Egyesületünk képviselőjében **Kardosné Gyurkó Katalin** részt vett a Fehér Kereszt Gyermekvédelmi Alapítvány szervezésében megrendezett, családi napközikkal kapcsolatos konferencián, illetve az azt követő kerekasztal-beszélgetésen.

Június 22-én **Kupiné dr. Vámos Veronika** képviselte Egyesületünket a Szegénységellenes Hálózat közgyűlésén.

Június 23-án a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Tanács a Magyar Tudományos Akadémiával közösen rendezte meg a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia elkészítését megalapozó háttérkutatások eredményeit bemutató konferenciát, amelyen képviselőnkben **dr. Kutassy Jenő** vett részt.

Június 22-én az Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi, civil és vallásügyi bizottsága, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és a Nemzeti Civil Alapprogram Tanácsa közös konferenciát tartott az új civil törvénnyel kapcsolatban. Ezen a NOE-t **Morvayné Bajai Zsuzsanna** képviselte.

Székely Hajnalka és **Kardosné Gyurkó Katalin** meghívást kapott **Tőkés Lászlótól**, akihez *június 24-én* látogattak el. A szívélyes hangvételű találkozón képviselőink bemutatották Egyesületünket. Püspök úr kifejezte abbéli szándékát, hogy szeretne együttműködni velünk a továbbiakban is, és a későbbiekben egy újabb megbeszélést tartani főleg EU-s témákban.

Június 27-én **Morvayné Bajai Zsuzsanna** vett részt a Szabadság, demokrácia, érdekképviselet az új Európában (1990-2010) című, a civil önkéntesség jegyében tartott lengyel-magyar konferencián.

Július 1-jén a Nők Lapja Családi Hétfége című rendezvényén **Székely Hajnalka** és **Horváth Hajnalka** vett részt

egy nyilvános beszélgetésen a Nagycsalád, kis lányom programmal kapcsolatban. Ugyanezen a rendezvényen, július 2-án került sor a Családi Kaleidoszkóp díjak átadására, itt Székely Hajnalka képviselte a NOE-t.

Az Elnökség július 6-i ülésén egyhangúan döntött 25 család és a Tatárszentgyörgyi Nagycsaládos Egyesület felvételéről, valamint egy tagdíjelengedési kérelemről.

Az Elnökség egyhangúan úgy határozott, hogy a civil törvénnyel kapcsolatban a NOE szakértői bevonásával saját véleményt alakít ki, nem kíván csatlakozni más szervezetek beadványához.

Az Elnökség döntött arról, hogy

- a szociálpolitikai ügyvivő megüresedett állására pályázatot ír ki, amelyet a NOE Levelekben, a honlapon és a vezetőségi listán hirdet meg,

- a jövőben a NOE vezetőségi listáján kizárólag olyan, a NOE tagjai számára kedvezményes ajánlatokat közvetítünk, amelyek feladói garanciát vállalnak a termékeikért, egyéb (kereskedelmi tevékenységet sejtető) jellegű ajánlatokat nem továbbítunk,
- a jelenleg „befagyasztott” fogyamagyar.hu honlap újraindításával kapcsolatban személyes konzultáció szükséges a honlap moderálását vállaló szakértővel,
- nem köt együttműködési megállapodást a Honvéd Szakszervezettel.

Július 28-án ülésezett a Nemzeti Egészségügyi Kerekasztal, ezen Egyesületünket dr. Gauland Mária képviselte.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
EGYED ÉVA

Tisztújítás

Kedves Tagtársak!

A 2012-es közgyűlésen **tisztújítás** lesz: lejár Székely Hajnalka elnök, Csiky Zoltánné, Dabóczi Ferenc és Vári Ferenc elnökségi tagok mandátuma.

Ne felejtsek el: a jelölőbizottság – a NOE Levelekben szükséges megjelentetés határidejére tekintettel – **még az idei év végéig** a Ti felelősségteljes javaslataitok alapján is terjeszt elő jelölőlistát.

A lejáró tisztségű tagok Vári Ferenc kivételével valamennyien újraválaszthatók. Velük a jelölőbizottság mindenképpen beszél, űrájuk külön nem kell javaslatot

tenni. Akit pedig jelölni akartok, előbb meg kell kérdeznetek, vállalja-e a tisztséget, és a szokásos rövid jellemzést is össze kell állítani róla (emeljétek ki a nagycsaládosok körében végzett tevékenységét).

Segítsétek a jelölőbizottság (melynek tagjai: Feketéné Battyáni Katinka, Görcz Gyula Csaba, dr. Farkasné Székely Kamilla, Joachim Györgyné és Vári Ferenc) munkáját, hogy megfelelő elnököt és elnökségi tagjelölteket tudjanak javasolni a közgyűlésnek!

A jelölőbizottság elérhetőségei: Joachim Györgyné (joachimagi@gmail.com) vagy a NOE Titkárságára címezve (1056 Bp., Március 15. tér 8.).

Újra Helyi Szövetség Konferencia az Országgházban

A Konrad Adenauer Alapítvány támogatásával ismét megszerveztük a „Helyi szövetségek a családeért” konferenciát.

A rendezvényt ebben az évben is összekötöttük a Családbarát Önkormányzat díjak átadásával, és mindkettő méltó helyszínül idén is az Országgház főrendiházi ülésterme szolgált.

Számtalan gondolatunk volt, mit is szeretnénk elmondani, miről lenne jó hallani, ezért nagy munkába fogtunk, hogy az előadókat és résztvevőket felkérjük, meghívjuk. Lázás izgalom lett úrrá a titkárságon is, Éva és Ágota nem egyszer bátorított, amikor én már túlaggódtam magam a részleteken. Szerettük volna, hogy minden jól működjön, és a régebbi tagtársaink mellett az újonnan hozzánk csatlakozókból is minél többen eljőjenek, részesei lehessenek ennek az ünnepi eseménynek.

A konferencia a nevéen túlmutatva ünnep volt a hétköznapok sűrűjében. Újra találkozhattunk, a települések elől-

járói megismerkedhettek egymással, tapasztalatot cserélhettek. Kapcsolatok kezdete, új dolgok és eszmék bölcsője is volt ez a nap, melynek során az előadók is megerősítettek minket abban, hogy jó úton járunk, és szükséges az a munka, amit végzünk.

Kövér László, az Országgyűlés elnöke a legnagyobb értéknek nevezte beszédében a családot, és kiemelte: „A családalapítás a legnagyobb szolgálat, amelyet az egyén társadalma, hazája és az egész emberiség javára tehet.”

Réthelyi Miklós, a Nemzeti Erőforrás Minisztériumának vezetője arról beszélt, hogy a család az a közösség, amely meghatározza a bele születő egyén sorsát, majd a nagyobb közösségek létének alakulását is. A miniszter úr elmondta, mint nagypapakorú NOE-s, hogy most az alapítók a sorra születő unokákkal hitelesítik mindazt, amiért az Egyesület létrejött. Zárszóként említette, hogy nemcsak a települések, hanem a nemzet jövője is a családoktól függ.

Székely Hajnalka elnök asszonyunk a családokért való

közös munkálkodás fontosságát emelte ki. A már Magyarországon is működő Helyi Szövetségek tényleges összefogására hívta fel a figyelmet, fontosnak nevezve az „élhető” lakóhelyek kialakítását.

Hans Kaiser úr, a Konrad Adenauer Alapítvány magyarországi vezetője üdvözölte az új alkotmányt – ezért külön tapsot kapott –, a családpolitikai kezdeményezéseket, és például állította azt Európa más országai számára is.

Soltész Miklós, a NEFMI államtitkára megerősítette a hallgatóságot, hogy bár számos támadás éri a kormányt, mégis rendkívül fontosnak tartják, hogy családpolitikai törekvéseiket véghezvigyék.

Gémesi György, a Magyar Önkormányzatok Szövetségének elnöke, Gödöllő város polgármestere elmondta, mennyire fontos a tenni akarás, az elszántság, hogy minden akadály ellenére kitartsunk, és végre is hajtsuk azokat a változásokat, amelyek jobba, erősebbé tehetik a helyi szövetségeket, kapcsolatokat, közösségeket.

Kávészünet után újult erővel vágtunk neki következő nemes feladatunknak, a Családbarát Önkormányzat Díjak átadásának. Ebben az évben is számos jelölés, pozitív visszajelzés érkezett Tőletek, amit ezúton is köszönünk. A szempontok alapján elnökségünk öt településnek ítélte oda a díjat: Cégénydányád, Dunaharaszti, Gyenesdiás, Gyula és Kétsoprony önkormányzatának.

Ezt követően a kronachi (Németország) családhálózat alapítója, Cornelia Thron kihangsúlyozta, milyen fontos az értékrend a családokban, valamint az erre épülő szociális eszme gyakorlatba átültetése.

A konferencia végén Péterfi Ferenc, a Közösségfejlesztők Egyesületének elnöke arról beszélt, hogy kiemelkedően fontos

sak a települések életében a helyi közösségek: általuk sokoldalú együttműködések jöhetnek létre, szolgálva a helyi szövetségek megerősödését is.

Izgultam. Biztosan jobban, mint mások. Sok gondolat vetődött fel bennem a szervezés során. Szerettem volna:

- hogy érdekes, hasznos és építő jellegű legyen az esemény számotokra,
- hogy mindannyian beférjünk (450-en voltunk),
- hogy járjon át mindenkit az a méltóság, amit az Ország Háza sugároz, és erősítse meg a Ti szívetekben is a kitartást.

Most már hiszem, hogy a sok mosolygós arc, amit láttam, a baráti ölelések, új kézfogások megerősítettek bennünket, és idén is érdemes volt megrendezni a konferenciát!

Végezetül szeretném megköszönni Nektek, hogy idén is velünk voltatok, a Konrad Adenauer Alapítványnak az anyagi és erkölcsi támogatást, Benkő Ágotának a konferencia levezetését, a Titkárságnak a mindent megoldó szervezést.

KARDOSNÉ GYURKÓ KATALIN

A Családbarát Önkormányzat Díjról röviden

A családok érdekeinek képviselője mellett a NOE támogatni, bátorítani igyekszik minden olyan kezdeményezést, jó példát, amely a gyermekvállalást ösztönzi, illetve a gyermekek családok életfeltételeinek javítását szolgálja.

E törekvés hívta életre a „Családbarát Önkormányzat Díjat”, amelyet az Egyesület Elnöksége alapított 2005-ben, és amelyet minden évben július 11-éhez, a Népesedés Világnapjához kapcsolódóan adunk át a díjazott önkormányzatoknak. A díjra helyi közösségeink, szakértőink tesznek javaslatot egy 15 pontos szempontrendszer alapján. A kezdetektől összesen 24 önkormányzat nyerte el a díjat. Egészen kicsi települések és nagyvárosok egyaránt megtalálhatók a jó példák között.

Idei díjazottaink: Cégénydányád, Dunaharaszti, Gyenesdiás, Gyula, Kétsoprony

Cégénydányád

Cégénydányád településen 690 lakos él. A 2010 októberében megalakult új képviselő-testület az egyik legfontosabb feladatának a munkahelyteremtést és megtartást, az intézmények fenntartását tartja. A megújult óvodába szívesen járnak a gyermekek. Pályázati forrásból korszerű számítástechnikai eszközöket – számítógépeket, interaktív táblát – sikerült beszerezniük.

Az önkormányzat támogatja a gyermekeket, nagycsaládosokat. Biztosítja az iskoláztatáshoz, étkeztetéshez kapcsolódó kedvezményeket, részt vesz a nyári gyermekétkeztetésben, melynek keretében 18 éves korig egész nyáron át ingyen ebédet biztosít minden gyermeknek. Csatlakoztak az iskolatej programhoz is.

Az önkormányzat a jogszabályokban előírt szociális juttatásokat biztosítja az itt élők számára, a kötelező ellátásokon túlmenően adósságkezelési szolgáltatást, támogatást biztosít, melynek bevezetése az új képviselő-testület első döntései között szerepelt. Az eltelt kilenc hónapban 8-10 család adósságkezelése indult meg, amely több esetben a közüzemi szolgáltatások kikapcsolásának elkerülését eredményezte. Második éve pályáznak a Héra Alapítványhoz a rászoruló családok energiaköltségeinek enyhítésére.

A településen most záruló egészségprogram fél éven át több rendezvényre is hívta a lakosságot, gyermekeket. Volt családi, ifjúsági sportnap, drog-prevenációs előadás, kerékpártúra.

A helyi nagycsaládos csoport rendezvényeit anyagilag és természetben nyújtott segítséggel is támogatják. Támogatásukkal érkezett a Nagycsaládos Mikulás, segítettek a gyereknapi megvalósítását, helyet biztosítottak filmvetítéshez. A település honlapján a nagycsaládosok megjelenését biztosítják.

A most induló szociális földprogram keretében első sorban a gyermeket nevelők számára kívánnak munkalehetőséget biztosítani.

Dunaharaszti

A bölcsődét az elmúlt évben bővítették. A településen három általános iskola működik, mindegyik tagozatos, melyhez az önkormányzat nyújt támogatást, továbbá mindhá-

rom intézményük fogad sajátos nevelési szükségletű gyermekeket.

A város a Nevelési Tanácsadót és a Gimnáziumot önállóan tartja fenn, családtámogató tevékenységének fókuszában a gyermekek állnak, ezen belül is kiemelten sokat tesznek az ő egészségük megőrzéséért.

A rászoruló általános iskolás gyermekek és az első osztályt kezdő minden kisgyermek ingyen kapja a tankönyvet. A kiemelkedően teljesítő, de hátrányos helyzetű gyermekek ösztöndíjban részesülnek.

A városvezetés támogatja a fiatalok első lakáshoz jutását, a gyermekek táborait, sportolásukat, úszásoktatásukat, ifjúsági klubjukat. Évről évre több programot, lehetőséget igyekszik a családoknak biztosítani, ilyen a városi gyermeknap, a közbiztonsági nap.

Az önkormányzat minden intézményét akadálymentesítette. Az elmúlt években 5 új játszótér épült a gyermekes családok igényeihez igazítva. Egyedülálló a nagyobbakat szolgáló sportjátszótér, amelyen BMX és gördeszka pálya is található.

Az önkormányzat támogatást nyújt a helyi civil szervezeteknek, egyházaknak.

Az óvodás gyermekeknek minden évben ingyenes a látás-, hallás- és ortopéd szűrés, a hetedik osztályos lányoknak a településen ingyenes a méhnyakrák elleni védőoltás.

A városvezetés példamutatóan támogatja a családok munkavállalókat, a hivatalokban a gyermekes édesanyák rugalmas munkabeosztással dolgozhatnak, a gyermekek születésekor anyagi támogatásban részesülnek. Számos közösségi programmal hozzájárul ahhoz, hogy a fiatalokat gyermekvállalásra ösztönözzék.

Az önkormányzat anyagilag és erkölcsileg egyaránt támogatja a helyi nagycsaládos csoport munkáját.

Gyenesdiás

Sok szempont miatt jó itt élni, de talán az egyik, ami kiemelkedik ebben a nagyközségben, az a közösségekben való gondolkodás, a családokért való cselekvés. Iskolájukban a negyedik osztálytól kezdve a nyolcadikig évente 5 alkalommal osztályfőnöki óra keretében a Családi Életre Nevelés programját a Sapientia Főiskolán végzett pedagógusok tartják családórák keretében.

Játszóterek megújultak, három új, EU szabványnak megfelelő játszótér is került kialakításra. Iskolájuk, ahol művészeti nevelés is folyik, tavaly bővült, új aula és osztályterem épültek, az akadálymentesítés is megvalósult. Gergely-napi rendezvényük rendkívül magas színvonalú, több megyét is átölel (Somogy, Veszprém, Zala, Tolna). Rendszeresek a néptáncbemutatók, az ipar és kézműves kiállítások, a vers- és prózamondó versenyek, a népdaléneklés.

Az önkormányzat a gyermekeknek kerékpártárolót épített. A település óvodája is bővült, új csoportszoba került kialakításra, és már épül az új regionális bölcsőde.

A Varázshangok az Egészségért program kiemelkedő. Rendszeres játszóházat tartanak hetente a kisbabától 3 éves korú gyerekekig és családjaiknak. Működik zeneovi, zenebölcsi, és mindennek az önkormányzat ad helyet.

A Süss fel nap családi rendezvénysorozat közkedvelt nyáron. Nagyszerű volt a babafotó kiállítás, ahol a gyenediási babák fotói kerültek kiállításra.

A községháza nem pusztán hivatal, hanem valóban az ott élőké. Ott rendezik meg a gyermekalkotók kiállítását. Az idősebbek számára nyugdíjas klubélet pezseg.

Az önkormányzat a 14 éves korosztályú lányoknak ingyenesen biztosítja a méhnyakrák elleni védőoltást. Az önkormányzat minden családi közösségi rendezvényhez előzetes egyeztetés után ingyenesen biztosítja a helyszínt (pl. esküvőknél vagy házassági évfordulók megünneplésénél).

Gyula

Gyula Város Önkormányzata segíti a családokat, ezen belül is kiemelten a gyermekes családok életét, boldogulását. Ennek keretében a családokat érintő alapszolgáltatások az elvárható ésszerűséggel vannak megszervezve: iskolák, óvodák, bölcsődék a város nagyobb városrészeiben, nagyobb településszerkezeti egységeiben minden-

hol működnek. A Gyulavári bölcsődénél a megfelelő biztonság érdekében új, biztonságos parkolót építettek, a Törökzugyi bölcsődét tavaly újjátották fel és bővítették.

Az iskolákban új, egészséges étkeztetési programot indítottak, melynek keretében az alapanyagokat többnyire a helyi termelő családoktól szerzik be, ezzel is segítve megélhetésüket.

Az önkormányzatnál, illetve intézményeinél, szervezetinél olyan emberek dolgoznak, akik pozitívan értékelik a gyermekvállalást, a gyermeknevelést, munkájuk során empatikusan közelítik meg a családok problémáit, igényeit, ügyeit.

A város játszóterei megújultak az elmúlt években, és újak is létesültek. Az uniós biztonsági előírások teljesítése érdekében jelentős forrásokat áldozott az önkormányzat, s az is elmondható, hogy szinte nincs olyan infrastrukturális pályázati fejlesztés, melyhez ne próbálnának családbarát fejlesztéseket kapcsolni. Az Almássy Kálmánné téren egy új, fogyatékkal élők számára is biztonságosan használható játszótérrel is kialakítottak, valamint egy 50 fős fejlesztő, hagyományörző egyhetes gyermektábor is szerveznek júniusra.

A Családsegítő Központ ingyenes jogi tanácsadással, kedvezményes nyári táboroztatással is segíti a családok, nagycsaládok életét. Prevenációs jelleggel gyermekbántalmazás elleni szövetség is működik a városban.

A település finanszírozza az általános iskolai úszásoktatást 3. osztályos testnevelésórák szintjén, illetve a versenyszerűen úszókat is támogatja. A helyi civil szervezetek számára minden évben pályázatot írnak ki, idén 5 millió forint nyerhető el.

A Mágocsi utcában építettek „fecskeházat”, ezzel is segítve a fiatal házások elindulását. Ugyancsak sokéves hagyomány a városi gyermeknap megrendezése, melyet a város finanszíroz.

Új kezdeményezésként indult két éve a szociális földprogram és a családi szövetkezet program.

Kétsoprony

Kétsoprony lakossága 1500 fő. Az ott tevékenykedő képviselő-testület a családokért az alábbi intézkedéseket vezette be a településen:

Évek óta minden fiatal házaspár részére az első lakáshoz jutást támogatja kamatmentes kölcsön formájában, melynek összege lakásonként 600.000 Ft. Életkezési támogatást nyújt a kétsopronyi újszülöttek számára, gyermekenként 40.000 Ft összegben.

Az önkormányzat minden évben beiskolázási segínyt biztosít az általános-, középiskolai és nappali tagozaton tanuló főiskolai tanulók számára. Ezen felül az önkormányzat részt vesz a Bursa Hungarica pályázatban is, melynek keretében a felsőoktatásban tanulók részére tud támogatást nyújtani.

2010-ben átadásra került a gyermekek részére az uniós szabványoknak megfelelő játszótér. A településen új építési

telkeket alakítottak ki, hogy minél több fiatal maradjon, illetve telepedjen le.

Minden ünnep előtt az önkormányzat gyűjtést szervez a rászoruló gyermekes családoknak. A gyermekek nyári programjait több, a településen lévő civil szervezettel, önkormányzati intézményekkel összefogva, együttesen oldják meg.

A település az óvoda és iskola üzemeltetését átadta a katolikus egyháznak annak érdekében, hogy a gyermekek továbbra is helyben járhassanak óvodába, illetőleg iskolába.

A fentiekon túlmenően az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében törekszik arra, hogy a többgyermekes családok számára munkát biztosítson.

Kétsoprony község képviselő-testülete mindig is igyekezett a település megtartó erejét szem előtt tartva támogatni, segíteni a családokat, felismerve, hogy a falu megmaradásának zálogai a gyermekek.

NEMZETKÖZI HÍREK

NYILATKOZAT

Moszkvai Demográfiai Csúcsértekezlet

A család és az emberiség jövője Moszkva, 2011. június 29-30.

A csúcs eredményei

Mi, a Moszkvai Demográfiai Csúcsértekezlet résztvevői, képviselvén különböző szociális, etnikai és vallási közösségekből származó családokat, a családügy és demográfia világában tevékenykedő vezető szakértőket, közösségi aktivistákat, civil szervezeteket, szülői szervezetek vezetőit, az üzleti élet vezetőit, oktatási és diplomáciai intézményeket, nemzeti kormányok és parlamentek képviselőit, valamint a civil társadalom egyéb felelős erőit, a világ 65 országát képviselve itt kijelentjük, hogy a természetes család a társadalom alapvető egysége és értéke, amely a földi civilizációk létezésének és az egész emberiségnek szükséges előfeltétele. A természetes család alternatívák nélküli, szükséges feltétel minden nemzet és állam túlélése és fenntartható fejlődése szempontjából, alapvető és egységes feltétele a demográfiai jólétnek.

Hivatkozással a vezető demográfusok elfogulatlan és széles körben elfogadott tudományos adataira és előrejelzéseire, mélyszéles aggodalmunkat fejezzük ki a közelgő világmértékű elnéptelenedés veszélyeivel kapcsolatban. Annak ellenére, hogy néhány tömegtájékoztatási eszköz és nemzetközi intézmény hibás és elfogult információt terjeszt a „túlnépesedési” veszélyről, a valóságban már folyamatosan, több évtizede szemtanúi vagyunk a demográfiai hanyatlás globális folyamatának. Az utóbbi években ez a folyamat fenyegető mértékűvé és nagyságúvá vált. A termékenység globális mértékű, a reprodukciós szint (2.1 – 2.2) alá csökkenő dinamikája következtében az emberiség 42%-a él olyan országokban, ahol az idősebb generációk „reprodukciója” nem történik meg. A termékenységi és születési ráták gyors csökkenésének pusztító folyamata végigsöpört bolygónk összes kontinensén. Az elkövetkező történelmi időszakban a negatív népesedési folyamatok egész népek kihalását, államok megsemmisülését és egyedülálló kultúrák és civilizációk eltűnését okozhatják. Még az ENSZ konzervatív becslései szerint is az elkövetkező három évtizeden belül a teljes termékenységi arányszám az egész világon a reprodukciós szint alá süllyed. A valóságban ez jóval korábban megtörténhet, így az egész világközösség az emberiség túlélésének példa nélküli társadalmi és történelmi problémájával fog szembenézni.

Aggódásunknak adunk hangot amiatt a tény miatt, hogy a család intézménye súlyos társadalmi válságban van, mely a hagyományos értékeken alapuló általános családi, házastársi és szülői szerep leértékelődésében, illetve a gyermekvállalási hajlandóság csökkenésében nyilvánul meg. A válság megmutatkozik továbbá a nemi úton terjedő szexuális betegségek elterjedésében (beleértve az AIDS-et), amely nagymértékben a fogamzásgátláson alapuló gondolkodásból (a biztonságos szexnek nevezett megközelítésből) és a házasság előtti vagy házasságon kívüli szexuális kapcsolatokról, a válások elterjedéséből, a házasságon kívüli együttélésekből fakad, valamint olyan társadalmi devianciákban és jelenségekben, mint az abortusz, a homoszexualitás, a pedofília, a kábítószer-függőség, a házasság és gyermeknevelés elutasítása (gyermeknélküliséget hirdető jelenségek), a prostitúció, a pornográfia, valamint a fiatal generációk szocializációs folyamatának megbomlása, a családtagokkal való kapcsolatok megszakítása, illetve a családon belüli generációk egymástól elidegenedése.

Felkérjük az összes nemzet kormányát és a nemzetközi szervezeteket, hogy azonnal alakítsanak ki a családok érdekeit képviselő demográfiai politikát, és fogadjanak el nemzetközi stratégiát és akciótervet a családokért, amely a család és házasság megszilárdítását célozza, védi az emberi életet a fogantatástól a természetes halálig, növeli a születésszámot, és elhárítja az elnéptelenedés fenyegető veszélyét. Napjainkban a világ legtöbb országában a családi értékek és a családhoz való jogok leértékelődésének hátterében az információs, a jogi és a társadalmi-gazdasági területeken lévő előítéletek állnak.

Célunk továbbá, hogy véget vessünk a családi magánélet megzavarásának a következő ürügyek kapcsán: „családtervezés”, „a gyermek jogainak védelme” és „a nemek közötti egyenlőség”. Elfogadhatatlannak tartjuk a születésszabályozás politikájának folytatását: ez jelenleg az egyik legnagyobb fenyegetettség, amely az emberiség túlélését érinti, és eszköze a család elleni offenzív megkülönböztetésnek. Minden családnak meg kell legyen a reprodukciós választás joga, a családi élet sérthetlensége és gyermekei harmóniában történő felnevelésének lehetősége az adott ország kultúrájával és hagyományaival összhangban. A szülőknek abszolút elsődleges és kiemelt joguk, hogy felneveljék és tanítsák gyermekeiket.

Felhívjuk a társadalmi szervezeteket, vallási közösségeket, vállalkozókat, médiában dolgozókat és valamennyi jó szándékú embert, hogy vegyenek részt a fentebb említett fenyegetések elleni harcban, melyek a családot és a házasságot rombolják.

Támogatjuk a magyar embereket és a Magyar Kormányt abban a szándékukban, hogy megvédik a természetes családi értékeket és az emberi életet a fogantatástól kezdve az új Magyar Alkotmányban rögzített elveknek megfelelően.

Egyhangúlag támogatjuk a család alábbi meghatározását, amely a 2010. október 7-11. között, Rodosz szigetén megtartott Civilizációk Közti Párbeszéd Nyilvános Világfórumának zárónyilatkozatában kodifikálásra került, és szorgalmazzuk, hogy ez a meghatározás hivatalosan, nemzetközileg elismert legyen.

A család a társadalom alapegysége az alábbi jellemzőkkel:

1. Férfi és nő életszövetsége (az ENSZ közgyűlése által 1948. december 10-én elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 16. cikkelye szerint);
2. A házasságba lépés önkéntes jellegű;
3. Házastársak együttélése;
4. Közös háztartás;
5. A házasságba lépés a társadalmi elfogadásnak megfelelő eljárás keretében állami nyilvántartásba vétel formájában és/vagy releváns vallási szertartással történik;
6. Gyermekek világra hozatalára, szocializálására és felnevelésére irányul. A család ugyancsak nélkülözhetetlen a létezés demográfiai feltételéhez, a reprodukció és a civilizációk fenntartható fejlődéséhez. Az anyának és apának elidegeníthetetlen és az emberi természettel összhangban lévő, alapvető, elsőbbségi és elsődleges jogai és kötelezettségei vannak, hogy közvetlenül oktassanak, felneveljenek, védelmezzenek és átfogó szellemi, erkölcsi és pszichológiai támogatást nyújtsanak gyermekeiknek;
7. A házasság felbonthatatlansága – a házastársak kezdeti kölcsönös szándéka, hogy az élet nehézségei ellenére élethosszig együtt maradjanak.

Egyesületünk a Család Világkongresszus moszkvai demográfiai értekezlete nyomán az alábbi sajtóközleményt adta ki:

A Nagycsaládosok Országos Egyesületének (NOE) Közleménye

Nemzetközi családpolitikai és demográfiai stratégiára van szükség

A család a társadalom alapvető egysége és alapvető szociális értéke, amely a földi civilizációk és az egész emberiség létezésének előfeltétele – mondta ki nyilatkozatában a Családok Világkongresszusa demográfia csúcsertekezletén Moszkvában, melyen az orosz civil és szakmai szervezetek vezetői, Oroszország egyházi képviselői, az orosz politika és gazdasági élet képviselői is részt vettek.

A csúcsparticipantok felkértek minden nemzet kormányát és a nemzetközi szervezeteket, hogy azonnal alakítsanak ki demográfiai politikát, és fogadjanak el egy speciális nemzetközi stratégiát és akciót a családokért. A terv a család és házasság megszilárdítását célozná, védené az emberi életet a fogantatástól a természetes halálig, növelné a születésszámot és megelőzné az elnéptelenedést. A nyilatkozat aláírói aggasztó ténynek nevezik, hogy a család intézménye súlyos társadalmi krízisben van. Véleményük szerint ez többek közt a hagyományos értékeken alapuló általános családi, házastársi és szülői szerep leértékelődésében, illetve a gyermekvállalási hajlandóság csökkenésében nyilvánul meg.

A Családok Világkongresszusa kiállt a magyar alkotmányban megfogalmazott családi értékek mellett is. **„Támogatjuk a magyar embereket és a Magyar Kormányt abban a szándékában, hogy megvédi a hagyományos családi értékeket és az emberi élet sérthetlenségét az új magyar alkotmányban rögzített elveknek megfelelően”** – áll a világ 65 országát reprezentáló Családok Világkongresszusa által megfogalmazott nyilatkozatban.

A NOE támogatja a Családok Világkongresszusa törekvéseit, mert ha rohamosan fogy a magyar és az európai népesség, akkor már rövid távon illúzió a gazdasági növekedés, és középtávon már a nyugdíjrendszer sem tartható fenn. A népesség fogyása ugyanakkor nem magyar sajátosság, hanem összeurópai probléma, ezért minden európai ország számára életbevágó a családok megerősítése, az élet védelme és ezáltal a demográfiai katasztrófa elkerülése. Kötelességünk a jövő generációjának védelme, gyermekeink jövőjének biztosítása.

Budapest, 2011. július 6.

KARDOSNÉ GYURKÓ KATALIN FŐTTKÁR

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság VÉLEMÉNYE

Tárgy: A családpolitika szerepe a demográfiai változás folyamatában: a tagállamok legjobb gyakorlatainak megosztása (feltáró vélemény)

• Főelőadó: Stéphane BUFFETAUT • Társelőadó: Béatrice OUIN

Részletek

1. Következtetések és ajánlások

1.1 Az Európában alkalmazott családpolitikák indíttatása és tartalma különböző, céljuk azonban közös: a családok támogatása. Az átfogóbb országos és regionális politikák, továbbá a beruházási, képzési, lakhatási és foglalkoztatási politikák valamely tagállamot vagy régiót vonzóvá tehet-

nek a családok szempontjából, és kedvező környezetet alakíthatnak ki számukra.

1.2 A létrehozott rendszerek összehasonlításának az a jelentősége, hogy lehetővé teszi a bevált gyakorlatok azonosítását, azonban bizonyos, hogy ahhoz, hogy azok teljes mértékben hatékonyak legyenek, az kell, hogy a szolgálta-

tások kínálata és a támogató mechanizmusok megfeleljenek a családok és a szülők vagy a leendő szülők elvárásainak. Ezek az elvárások tagállamonként változhatnak a nemzeti kultúra, a társadalmi szokások és a hagyományok függvényében. A hatóságoknak tartózkodniuk kell tehát az ideológiai előítéletektől, és olyan intézkedéseket kell javasolniuk, amelyek ténylegesen lehetőséget adnak az egyéneknek arra, hogy a családalapítás mellett döntsenek, és hogy a családnak annyi gyermeke lehessen, ahányat szeretne.

1.3 Bár a családpolitika nem tartozik az Európai Unió illetékességi körébe, a családi élet és a munka összeegyeztetésével, a nők és a férfiak közötti szakmai esélyegyenlőséggel, valamint a gyermekek védelmével és fejlődésével kapcsolatban az EU alkothat jogszabályt.

1.4 Az Európai Unió a demográfiai helyzet és a tendenciák megismertetésében, valamint a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjében is fontos szerepet tölthet be.

1.5 Manapság egy sor kezdeményezés és ezekhez kapcsolódó finanszírozási forma alakul ki az EU égisze alatt, és a strukturális alapok vagy az Európai Szociális Alap már eddig is támogattak és a jövőben is támogathatnak családbarát politikákat.

1.6 Ezeket jobban integrálni kellene, és egy olyan szerv illetékességi körébe kellene őket utalni – vagy legalább koordinációs tevékenységet bízni rá –, amely átfogó politikát dolgoz ki, továbbá meghatározza a fellépések és a tanulmányok főbb irányvonalait. E „karmesteri” és összehangoló szerepet – ami a nagyobb mértékű politikai orientációt és az irányítást illeti – az Európai Bizottság láthatná el mindekenélőtt az Európai szövetség a családért támogatásával, tudományos tennivalóit pedig az Eurofound végezhetné.

1.7 Kívánatos lenne, ha a családokat képviselő szövetségek bekapcsolódnának a családpolitikák vagy a családokra hatással lévő politikák kidolgozásába mind az EU, mind pedig a tagállamok szintjén.

1.8 Sok európai szinten meghatározott politikának közvetlen hatása van a családok életére. Az EGSZB ezért azt ajánlja, hogy a családi vetületet átfogó módon vizsgálja minden egyes európai politika, különösen a mindenfajta európai jogalkotáshoz ezentúl elengedhetetlen hatásvizsgálat elvégzése során, és vegyék figyelembe akkor, amikor értékelik a meglévő, felülvizsgálatra szoruló politikákat.

1.9 Az EGSZB határozottan támogatja azt a gondolatot, hogy 2014-et nyilvánítsák európai családevnek.

2. Bevezetés: demográfiai helyzetfelmérés

2.4 A születések száma egyik tagállamban sem éri el a népesség egyszerű utánpótlásához szükséges szintet, még ha Franciaország és Írország közel is jár ehhez. Az Amerikai Egyesült Államok termékenységi rátája majdnem eléri ezt a küszöböt, míg az Európai Unió átlagos termékenységi rátája körülbelül 25%-kal alacsonyabb annál.

2.5 Ebben az általános keretben lényeges különbségek figyelhetők meg. Tizenhét tagállamban növekszik a népesség, azaz a születések száma meghaladja a halálozások számát, miközben kilenc tagállam népessége csökken, azaz a halálozások száma magasabb a születések számánál (növekvő sorrendben: Portugália, Észtország, Olaszország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Románia, Bulgária, Németország).

2.6 A tendencia megfordulása elsősorban a teljes termékenységi arányszám jelentős javulásától függ. A migrációs hullámoknak is van hatásuk, önmagukban azonban nem lehetnek elegendők, mivel a bevándorlók nem feltétlenül ott telepednek le, ahol a termékenységi ráta alacsony, és ők is megöregszenek. Ezen túlmenően a bevándorlás aktív bevándorlási politikák alkalmazását teszi szükségessé a közösségek közötti együttélés problémáinak elkerülése érdekében, melyek még sürgetőbbek azokban a befogadó országokban, amelyek demográfiai dinamizmusa gyenge.

3. A válság hatása a családokra

3.1 A gazdasági válságnak egy sor olyan következménye volt, amely károsan hatott bizonyos családok életkörülményeire, és megnehezítette a szükségesnek bizonyuló támogatások iránti igények kielégítését. A gazdasági helyzet elsősorban a foglalkoztatást és számos háztartás esetében a rendelkezésükre álló forrásokat érintette.

3.2 A válság és számos tagállamban az államháztartás kritikus helyzete azt is maga után vonhatja, hogy a kormányok módosítják vagy késleltetik a családpolitikák egyes rendelkezéseinek végrehajtását.

3.3 Az államok belpolitikáinak többsége közvetlenül vonatkozik a családokra, és hatással van rájuk. Így van ez a kirekesztés ellen küzdő politikák, a képzésre, a lakhatásra, a tömegközlekedésre, az energiára, a szociális támogatásokra, a foglalkoztatásra vonatkozó politikák esetében. Ez bizonyítja, hogy a családokra gyakorolt hatásuk szempontjából e politikák átfogó nyomon követésére van szükség (family main-streaming).

4. Politikák különböző családtípusok számára

4.1 Az átfogó családpolitika az alábbiakat foglalja magában: adóügyi intézkedések és családi pótlékok, a nők és a férfiak közötti szakmai esélyegyenlőséget célzó fellépések, a gyermekek és az egyéb segítségre szoruló személyek ellátására és gondozására irányuló szolgáltatások, a nyugdíjbiztosítási rendszerekkel kapcsolatos családi jogok, továbbá a családi élet és a munka összeegyeztethetőségét biztosító lehetőségek (szülői szabadság, önként vállalt részmunkaidő). Ilyen családpolitikák az egész Európai Unióban léteznek, bár egyes elemeik országonként eltérő súlyt kapnak, vagy inkább szociálpolitikaként és nem családpolitikaként kerülnek kialakításra. Ez a sokféleség nem meglepő, mivel a hagyományok, az igények, a társadalmi, sőt filozófiai megközelítések országonként eltérőek, csakúgy, mint a családok elvárásai.

4.2 E politikák indíttatása is különböző: időnként morális,

illetve állampolgári jellegű, máskor inkább gazdasági vagy politikai háttérűek, vagy pedig a gyermekek számának a növekedését célozzák. Függetlenül a családpolitika eredetétől, a gyermekek testi-lelki jóléte és nevelése alapvető fontosságú, csakúgy, mint az, hogy lehetővé váljon a szülők számára, hogy annyi gyermeket neveljenek fel, ahányat óhajtanak, és hogy családi feladataikat össze tudják egyeztetni szakmai és szociális életükkel.

6. A termékenységi különbségek magyarázhatóak-e a családpolitikákkal?

6.1 Valamennyi tagállam folytat egy sor olyan politikát, amely együttesen családpolitikát alkot, még akkor is, ha azt nem hívják annak. A különböző politikák eltérő célokat követnek:

- a szegénység csökkentését és a családi jövedelmek megőrzését;
- a kisgyermekkorban és a gyermek kiteljesedéséhez nyújtott támogatást;
- a munka és a családi élet összehangolásának előmozdítását;
- a nemek közötti egyenlőség követelményének való megfelelést;
- lehetővé tenni a szülőknek és a leendő szülőknek, hogy annyi gyermekük legyen, amennyit szeretnének, és akkor, amikor szeretnék, ezáltal növelve a termékenységi rátát.

6.3 A családpolitikák összehasonlításának az a jelentősége, hogy lehetővé teszi a bevált gyakorlatok azonosítását, azonban bizonyos, hogy ahhoz, hogy azok teljes mértékben hatékonyak legyenek, az kell, hogy a szolgáltatások kínálata és a támogató mechanizmusok, különösen a pénzügyi és/vagy adótámogatások megfeleljenek a családok és a szülők vagy a leendő szülők elvárásainak. Ezek az elvárások tagállamonként változhatnak a nemzeti kultúra, a társadalmi szokások és a hagyományok függvényében. A hatóságoknak tartózkodniuk kell tehát az ideológiai előítéletektől, és olyan intézkedéseket kell javasolniuk, amelyek ténylegesen megadják a pároknak a lehetőséget annak eldöntésére, hogy családot alapítsanak, és annyi gyermekük szülessen, ahányat szeretnének. Ezeknek a rendelkezéseknek igazodniuk kell a területektől függő népesedési eltérésekhez is. E megállapítások alapján és e különbségek tiszteletben tartása mellett kidolgozható az információk és a legjobb gyakorlatok cseréjének rendszere. Másrészt a hatóságok beavatkozása teljes mértékben indokolt, mivel a család, ahol az emberi tőke létrejön, minden társadalmi építmény alapja. A válságnál is láthattuk, hogy a családok sokszor semlegesítő szerepet játszottak a szociális megrázó kódtatások során.

7. A családpolitikák sikerének kulcselemei

7.1 A családtámogatási politikák eltérőek, azonban a sikeres változatokra mind jellemző:

- a munka és a családi élet összeegyeztetését lehetővé tevő intézkedések bevezetése (a gyermekeket színvonalasan fogadó létesítmények, kivált kisgyermeket fogadó állami infrastruktúrák, támogató intézkedések a családok

számára minden függő helyzetben lévő személy befogadása és ellátása során, a munkaszervezés rugalmassága, speciális szabadságok igénybevételének lehetősége), annak tudatában, hogy ezeket a rendelkezéseket az egyes országok feltételeihez kell igazítani, illetve azoknak meg kell felelniük az apák és az anyák elvárásainak, valamint a gyermek szükségleteinek, illetve érzelmi, pszichológiai és fizikai kiteljesedésének;

- a családok szegénységének megelőzése és az ellene folytatott küzdelem;
- a bevezetett szakpolitikák - politikai változások ellenére is meglévő - tartóssága és azok egyetemes jellege. E politikák a gyermek érdekét szolgálják, függetlenül a család jövedelmétől. Ez az állandó jelleg nagy jelentőséggel bíró elem, mivel a családi tervek hosszú távra készülnek. Egy megfelelő, hosszú távra szóló családpolitika a fenntartható fejlődés egyik eleme;
- a család elismerése és a figyelem felhívása a család szerepére, valamint a sikeres családi élet értékére. Napjaink társadalmában a siker elsősorban egyéni és szakmai szempontból értendő, pedig vannak más formái is a személyes sikernek, azaz amelyek a másokkal és a közérdekkel való kapcsolatainkhoz kötődnek, ideértve a családi, közösségi vagy kulturális élet sikerességét, melyet például jobban előtérbe kellene helyezni a médiában és a nemzeti oktatási rendszerekben;
- a nagycsaládok különleges helyzetének figyelembevétele.

7.2 A szoros értelemben vett családpolitika elemei mellett két politika tűnik egyértelműen fontosnak: a foglalkoztatás és a lakhatás. Munkahely és lakás nélkül nehéz családot tervezni. A családalapításhoz legalább minimális mértékben bízni kell a jövőben. A fiatalokat érintő munkanélküliség vagy a bizonytalan munkaszerződések magas aránya is jelentős hatással lehet a generációk megújulására, mivel a gyermekek felnevelése hosszú ideig tart, a terhességhez optimális kor időtartama viszont rövid. Ezért figyelemmel kellene kísérni azoknak az egyetemi hallgatóknak és fiataloknak a helyzetét, akik szülők vagy pedig szülővé kívánnak válni.

7.3 Amikor a családpolitikák hosszú távra szólnak és ténylegesen megfelelnek a családok elvárásainak, kedvezően hatnak a gyermekek és a szülők kiteljesedésére, a társadalmi élet harmóniájára és a jobb termékenységi arányhoz való visszatérésre.

7.4 Az Anyák Világmozgalma által 11.000 anya körében nemrégiben végzett felmérésből az derül ki, hogy az alábbiakat szeretnék:

- először is a munka összeegyeztethetőségét a családi élettel;
- másodsor anyai szerepük jelentőségének a társadalom általi elismerését;
- harmadszor pedig azt, hogy több időt fordíthassanak a gyermekeikre.

7.5 Érdekes lenne hasonló felmérést végezni az apák körében is, mivel könnyen lehet, hogy a fenti három prioritás, különösen szerepük elismerése, rájuk is érvényes lenne. Ez bizonyára arra ösztönözná őket, hogy tevékenyebben

vegyenek részt a családi életben. Az ezzel kapcsolatban legutóbb született javaslatok, melyek a szülői szabadság kivételére buzdítják az apákat, sőt kötelező és fizetett apai szabadságot kívánnak bevezetni, figyelemre méltóak, mivel hozzájárulnak az apai szerep szükségszerű felértékeléséhez, és az apák – különösen válás esetén – szintén elengedhetetlen felelősségvállalásához. Ebből a szempontból hasznos lenne összegyűjteni a jó vállalati gyakorlatokat, melyek olyan munkaszervezési formákat vezetnek be, amelyek igazodnak a szülői feladatokhoz. A vállalatok társadalmi felelősségvállalása kiterjed a munka és a családi élet közötti megfelelő egyensúly előmozdítását célzó intézkedésekre is. Érdekes lenne létrehozni egyfajta védjegyet a „családbarát” vállalatok számára, ahogyan az Spanyolországban léteznek az Egészségügyi és Szociális Minisztérium támogatásával.

7.6 Az EGSZB egy korábbi véleményében már javasolta olyan kezdeményezések megfontolását, „melyek lehetővé teszik a nagyszülők és egyéb közeli családtagok számára, hogy foglalkozhassanak a gyermekekkel, ha a munkát vállaló szülők így kívánják, és feltéve, hogy az a gyermek érdekét szolgálja.” A családdal töltött idővel kapcsolatban az EGSZB már elfogadta azt az elvet, amely szerint „mindenkinek lehetősége kell hogy legyen (...) elegendő évnyi „időhitelre” családi (...) tevékenységeihez. Lehetőséget kellene nyújtani a nyugdíjba vonulás időpontjának kitolására, ha valaki szabadidejéhez (a nyugdíjjal azonosan finanszírozott) időhitelt kíván igénybe venni aktív életszakasza során.” Így a családon kívül végzett részmunkaidős tevékenység esetében, vagy ha a munkatevékenység átmenetileg szünetel, maga a jövedelem nem lenne túlzottan megkurtítva. Pontos gazdasági számítást kellene végezni például a kollektív megőrző rendszerekkel kapcsolatban elért megtakarítások meghatározására, melyeket a gyermekek oktatására szánt idő tekintetbevételére lehetne fordítani a nyugdíjak összegének kiszámításakor. Fontos biztosítani a nagyszülők unokáikhoz fűződő jogait is.

7.7 A fiatalok törekvéseit, a családok nagyobb mobilitásához kapcsolódó változásokat, a fiatalok lakhatáshoz való hozzáférése és a családalapításra vonatkozó döntés, illetve az új családformák termékenységére gyakorolt hatás közötti kapcsolatot vizsgáló felmérések lehetővé tennék a szükségletekhez igazodó családpolitikák kiépítését is. Az ilyen felmérések hasznosak lennének, amennyiben lehetővé tennék a családok elvárásainak jobb meghatározását, mely az eddig folytatott politikák egyik kulcseleme.

8. Milyen szerepet játszhat mindebben az Európai Unió?

8.1 A családpolitika nem tartozik az Európai Unió illetékességi körébe. Az Alapjogi Charta 9. cikke ugyanis kijelenti, hogy a családjogot a nemzeti jog szabályozza. Az EU ugyanakkor alkothat jogszabályt a családi élet és a munka összeegyeztetésével kapcsolatos kérdésekben, a szociális partnerek pedig tárgyalhatnak a későbbiekben irányelvekké váló megállapodásokról. Ez történt a szülői szabadság tekintetében és a szülési szabadság időtartamáról folytatott viták kapcsán is. Az EU szabályozhatja a nők és a férfiak közötti szakmai esélyegyenlőséget, amely minden család-

politika egyik elemét alkotja, valamint a gyermekek védelmét és fejlődésük elősegítését is az Európai Bizottság nemrégiben közzétett gyermekjogi programja alapján.

8.2 Az Európa 2020 stratégia olyan foglalkoztatási arányt tűz ki célul a férfiak és a nők számára, amely csak akkor teljesülhet, ha olyan családpolitika kíséri, amely lehetővé teszi a férfiak és a nők számára, hogy munka mellett annyi gyermeket neveljenek fel, ahányat csak akarnak, ami ma nem így van az Unió legtöbb tagállamában.

8.3 Az Európai Unió hasznos szerepet tölthet be a demográfiai helyzetek és változások megismertetésében az összes földrajzi szinten, a családtámogatási politikák kiértékelésében, legyen szó akár állami politikákról vagy a helyi önkormányzatok által folytatott családpolitikákról, valamint a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjében is.

8.4 A legutóbbi német elnökség során létrehozott „Európai szövetség a családokért” megfigyelőközpont felállítását tervezte, amely azonban végül nem jött létre.

8.5 Manapság egy sor kapcsolódó kezdeményezés és finanszírozási forma alakul ki az EU égisze alatt:

- egy demográfiai kérdésekkel foglalkozó szakértői csoport;
- az európai demográfiai fórum;
- a legjobb gyakorlatok kialakítását célzó workshopok;
- a családpolitikákkal foglalkozó hálózat;
- az „Európai szövetség a családokért” internetes portálja;
- regionális szemináriumok. ...

8.6 E kezdeményezéseket jobban össze kellene hangolni, és egy olyan szerv illetékességi körébe kellene azokat utalni, amely átfogó politikát dolgoz ki, továbbá meghatározza a fellépések és a tanulmányok főbb irányvonalait, vagy legalább összehangolja az egyes kezdeményezéseket. ... Az Európai Unió szintjén már megkezdett valamennyi kezdeményezés hatékony koordinációja révén valódi adatbankot lehet a tagállamok rendelkezésére bocsátani. ...

8.7 Az Európai Szociális Alap és a Regionális Fejlesztési Alap egyes tagállamokban már hozzájárult a családpolitikai intézkedések megvalósításához. Meg kellene fontolni az ilyen típusú beavatkozás továbbfejlesztésének lehetőségeit. A családpolitikát be kell építeni a „Szegénység elleni platformba” is.

8.9 Kívánatos lenne, ha a családokat képviselő szövetségeket jobban bevonnák a családpolitikák vagy a családokra hatással lévő politikák kidolgozásába mind az Európai Unió, mind pedig a tagállamok szintjén.

8.10 A család sorsától vagy történetétől vagy az elmúlt évtizedekben a családokkal kapcsolatban végbement változásoktól függetlenül minden európai tagja volt vagy jelenleg is tagja egy családnak. Senki sem spontán nemzéssel születik, és minden közvélemény-kutatás azt mutatja, hogy a családi szolidaritás még mindig a legelölkelőbb helyet foglalja el az európai polgárok alapvető értékeinek listáján.

Márpedig sok európai szinten meghatározott politikának közvetlen hatása van a családok életére (a személyek szabad mozgása, foglalkoztatás és szociális védelem, környezet- és fogyasztóvédelem, a csecsemőkori cikkek áfa-kulcsának meghatározása, médiapolitika, illetve oktatási programok vagy kulturális és szociális programok).

8.11 Az EGSZB ezért azt ajánlja, hogy a családi vetületet átfogó módon vizsgálja minden egyes európai politika, különösen a mindenfajta európai jogalkotáshoz ezentúl elengedhetetlen hatásvizsgálatok elvégzése során, és vegyék figyelembe a meglévő politikák értékelése során ezek felülvizsgálata érdekében. Spanyolországban a vízzel kapcsolatos díjszabás a fogyasztással növekvő köbméterárat határozott meg a ritka erőforrás fogyasztásának csökkentése érdekében. Márpedig ez a mechanizmus rendkívül kedvezőtlen volt a nagycsaládosok számára, mivel egy öttagú család „mechanikusan” több vizet fogyaszt, mint egy egyedülálló vagy egy gyermek nélküli háztartás. Egy jogi

eljárást követően felhagytak ezzel a díjszabásrendszerrel. Kívánatos lenne tehát, ha a családok számára kedvezőtlen esetleges visszas hatások elkerülése érdekében rendszeresen végeznének európai szintű hatásvizsgálatot a családok életére vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatban.

8.13 Az EGSZB határozottan támogatja azt a gondolatot, hogy 2014-et nyilvánítsák európai családevnek, és egyúttal kerüljön sor az Egyesült Nemzetek által meghirdetett nemzetközi családev huszadik évfordulójának megünneplésére. A társadalmak jövője ugyanis a jövőbeli nemzedékekben rejlik, és ezek a családokon belül látnak napvilágot. Összefoglalásként azonban hangsúlyozni kell, hogy van a családalapításról szóló döntésnek egy meghatározó tényezője: a jobb jövőbe vetett hit. A kormányok felelősséggel tartoznak az egyes népek reményeinek megvalósulásáért. Ebben rejlik feladatuk nagysága és súlya.

Brüsszel, 2011. május 4.

RÉGIÓS TALÁLKOZÓK

Az Al-Duna régió családi napja

Június első szombatján Dunaszentgyörgyre látogattam az Al-Duna régió régiós napjára. Habár a meteorológusok szórványos esőzessel „fenyegettek”, az égiek megkegyelmezték, és szép napsütéses időben zajlott le a rendezvény a faluház melletti sportpályán.

A szabadtéri színpadon felvonult

Dunaszentgyörgy kulturális életének színe-java. A változatos programban volt néptáncbemutató, női kórus, bohóc műsor, könnyűzene, így mindenki megtalálhatta a műsorban a kedvére való szórakozást. A programot színesítette a Zentai Asszonykórus és a Szalántai Cserhája Cigány hagyományőrző néptáncsoport, utóbbi nagyon tehetséges gyermekekből és fiatalokból áll.

A sportpályán focimeccs zajlott, ahol az apukák is próbára tették állóképességüket az akkorra már kialakult kánikulában. A játékos vetélkedők és a családi sorversenyek voltak a legnépszerűbb programok, de a játszósátrakban is telt ház volt. Nagyon szép alkotások kerültek ki az ügyes kezek közül a kézművessátrakban. A pónilovaglás és a szekerezés is nagy sikernek örvendett. A részt vevő családok szemmel láthatóan élvezték az első igazi nyári napot és a jó programokat.

Az ebéd is bőséges és finom volt, senki nem maradt éhesen.

A vendéglátó egyesület önkéntesei nagy lelkesedéssel és igazi vendégszeretettel fogadták a több száz családot. Volt alkalmam beszélgetni elnökükkel, Major Balázssal az egyesület életéről, terveikről. Egy aktív közösségi életet élő egyesületet ismerhettem meg. Remélem, hogy sikerül terveiket megvalósítani, és az egyesület tovább fejlődik.

Gratulálok a rendezvényt szervező önkénteseknek!

SZÉKELY HAJNALKA

Inárcson jártunk

Június negyedikén reggel csörög a telefonom: „Szia! Ugye fél nyolcra kell a művelődési háznál lenni?”

Hat óra van. Készülni kezdek. Ébresztgetem a családot. Keljetelek, gyerekek, ma van a kirándulás! Inárcsra megyünk a régiós családi napra. Négyéves kisfiam izgatottan kérdezi: „Anyá, busszal megyünk?” Az igenlő válaszom

után ujjongva kiabálja: „Busszal, busszal!!”

Fél nyolckor begördül a buszunk a művelődési ház elé. Én létszámot ellenőrzök... Két ember még hiányzik, Apa sincs még itt, kell egy tálca, és a „verdás” autó nélkül sem lehet elindulni. A buszon ráhangolódásképpen és azért, hogy gyorsabban teljen az idő, a NOE-val kapcsolatos kérdéseket tettünk fel:

- „Mikor alakult a NOE?” Bekiabálós alapon mindenki tudta.
- „Sorolj fel néhány, alapszabályban meghatározott NOE célt!” Élet és anyaság tisztelére nevelés, érdekképviselet, értékelmutatás... ezáltal segítségnyújtás a családoknak.
- „Miért jó nagycsaládban élni?” Egy olyan kislány jelentkezik, akik tízen vannak testvérek, és most vannak velünk másodszer kirándulni: „Mert sokan vagyunk, és együtt erősek vagyunk...”

Másfél órás utazás után érkezünk meg a pótharasztpusztai erdőbe. A gyerekek rögtön birtokba vették az ugrálóvárat. A regisztrációnál jegyet kaptunk, amit édességre, dobozos süteményre és ruhane-műre válthattunk be. Nagyon jó volt találkozni a monori, abonyi,

gyáli, tószegi ismerősökkel. A kalandpark játszóház nagy sikert aratott a gyerekeknel. A kézművessátorban tányért festettünk, gyékénykosarat és szalmafigurákat készítettünk. A rendőrségi bemutaton egy kerékpáros balesetet, a tűzoltósági bemutaton egy tűzesetet szimuláltak a számunkra.

A szépen parkosított helyen, a hűvös fák alatt jólesett a tarisznyából evés, a helyben készült bagulyás és a palacsinta. 13 órától a Pittyendaré zenekar zenés megnyitója után Dabóczi Ferenc elnökségi tag és Vitálisné Malik Judit köszöntötte a megjelenteket. Inárcs polgármestere, Gaál Imre üdvözlő szavai után Krizsán Sándorné Magdi, a helyi egyesület vezetője üdvözölte a családokat. A zenekar kíséretével, az INSZE énekkarával közösen elénekeltük a NOE himnuszát. A délután is eseménydús volt. A pónilovas kocsikázás után szamarat, lovat, kecskét, bárányt simogathattunk. A szemünket maró füst ellenére kitartóan forgattuk a parázs felett a kürtöskalácsot, amit utána jó étvággal elfogyasztottunk. Az abonyi egyesület által lebonyolított családi vetélkedőn jól szórakoztunk, jókat nevtünk, és nagyon igyekeztünk.

A szülők és a kamasz gyerekek számára is volt bőven elfoglaltság: horgászverseny, ping-pong bajnokság, sakkverseny, kispályás foci, főzőverseny, lövészet... A tombolán értékes nyereményeket nyertünk. Az eredményhirdetésnél együtt örültünk a versenyek dobogós helyezetteivel.

Este fáradtan és boldogan indultunk haza. A gyerekek szorongatták legújabb kedvenceiket, matricáikat, és mindenki magával vitte a felejthetetlen pillanatokat.

NAGY VERONIKA
NOE BESENYSZÖGI CSOPORT
VEZETŐ

Észak-magyarországi régiós családi nap, 2011. 06. 11., Markaz

Családi napunk 10 órától kezdődött a markazi Szent István parkban, ahol másfél hektáros terület és a Szent Korona emlékmű várt bennünket.

A megnyitót követően a hatalmas színpadon elkezdődtek a programok. Ezek között volt pünkösdi néphagyomány, népzene, lábszínház-bábszínház izes erdélyi beszédrel és lazább modernebb táncok és előadások is. Így mindenki talált kedvére való programot.

Dél előtt folytak a sportversenyek, egyénileg és családostól is részt vehettek az érdeklődők. Remek és néha meglepő versenyszámokat találtak ki a szervezők, amivel nemcsak a résztvevők, de a szurkolók figyelmét is folyamatosan ébren tartották.

Ebédre bográcsgulyás készült, mellé a helyi népdalkör biztosította a jó hangulatot. Délután kipróbálhattuk a kürtöskalács-készítést. Nem maradhatott el a pünkösdkirályválasztás sem. A számos, férfitpróbáló feladat győztesét megilleti a korona és a jogar, melyeket egy évig birtokolhat. A következő évben újra meg kell küzdeni a kihívókkal, hogy a legrátermettebb legény viselje a kitüntető címet.

A családi napon több mint 200 fő vett részt. Nagyszerű alkalom volt az egyesületek közötti ismerkedésre, tapasztalatcserére. Köszönjük a Mátra-Markaz Nagycsaládos Egyesületnek a szíves fogadtatást és a remek szervezést. Mindannyian kellemes emlékekkel tértünk haza.

BERTALAN ANGÉLA
RÉGIÓS TITKÁR

Régiós Családi Nap Debrecenben

A Felső-Tisza Régió ebben az évben Debrecenben tartotta június 4-én a régiós családi napot. A Mosolyvirág Egyesület lelkesen készült erre a napra, és gazdag programmal látta el a régióból érkező családokat. A Nagyerdőben, a Békás-tónál volt felállítva a színpad, körülötte pedig a rendezvénysátrak, padok, a vetélkedők helyszínei, ahol mindenki megtalálhatta a kedvére való szórakozást.

A családok köszöntése után az Életmese pályázat díjkiosztó ünnepségére került sor, melyre a legtöbb díjazott személyesen is eljött, nagy öröm volt találkozni velük. Somi Zsuzsi évek óta küld történeteket a felhívásra, most is itt volt a díjátadón, és elmesélte, nagyon szereti a nagycsaládos rendezvényeinket, amikor a Margitszigeten volt a díjátadó, arra is elment, és nagyon jól érezte magát egész nap. Határon túlról is érkeztek pályaművek, melyeknek a szervezők nagyon örültek. A díjazottak értékes könyvcsomagot vehettek át.

Akik először jártak Debrecenben, azok a Fotótárban virtuális sétát tehetnek a történelmi Debrecenben, kedvezmé-

nyes belépővel megnézhatték a nagytemplomot, az állatkertet, az élményfürdőt, az Ötholdas Pagony játszóteret vagy a Nagyerdőt.

Folyamatosan volt kézműves foglalkozás, dramatikus játszóház, arcfestés, logikai rejtvények és más feladványok, a nap végén pedig tombolahúzás, melyen értékes nyeméreményt kaptak a programokon résztvevők.

A nap folyamán jutott idő arra is, hogy a különböző településekről érkező családok barátkozzanak, megismerjék egymást, közösséget építsenek, ehhez a rendezők színes és élménydús programot biztosítottak.

Köszönjük a szervezők, rendezők munkáját! Bízunk benne, hogy a nagykállói rendezvényen is sok résztvevővel találkozunk majd.

TÓTHNÉ NÁCSA IRÉN

Záporok sem mosták el a Gyereknapot

Bár egész nap kedvezőtlen időjárás várta a családokat május 28-án, sőt, többször viharos eső is zavarta a rendezvényt, ennek ellenére komolyabb fennakadás nélkül zajlott a Pilisilen Nagycsaládok Közhasznú Egyesület által szervezett Felső-Duna Regionális Gyereknapi Pilisszentivánon.

Az előre tervezett programok, ha kis csúszásokkal is, de mind lezajlottak, a színpadsátorban tartott bohócelőadástól táncos műsorszámoktól kezdve a sportversenyeken és íjászbemutatókon át a kincskereső túráig.

Rendezvényünkre Érdről, Solymárról és Nagykovácsiból, de olyan, távolabbi településekről is, mint Gyermely, Győr vagy éppen Mosonmagyaróvár, érkeztek NOE-sok! A nagykovácsi és a solymári nagycsaládok egyesület aktív segítője volt rendezvényünknek. Nagykovácsiból Gaszner Ildikó festményeit lehetett a jurtasátorban megtekinteni, Nagy Magdi meseterápiás előadást tartott, Kiss Julianna pedig az agyagsodák előállításában segédkezett. A solymáriak nagy doboz csokoládéval érkeztek, és mindenütt ott

voltak, ahol segítőkre volt szükségünk.

A rendezvényt Kardosné Gyurkó Katalin, a NOE főtitkára nyitotta meg, de részt vett a vezetőségből Gyertyás János elnökségi tag, valamint a régiós irodából Horváth Hajnalka is – mindhárman családotól látogattak el hozzánk. A rendezvényen sok gyermeknek szerzett örömet a lovaglási és kőfaragási lehetőség. Lehetett szőni, fonni, nemezelní és tűzzománc ékszert készíteni. A Magor Magyarjai Hagyományőrző Egyesület fakörhintát, sárkányúzó és lovagitorrás fajátékot hozott. Az esős déli órában Fábíán Éva meséje alatt borsóvárak épültek, de nemcsak várak, hanem templom is készült, így a zivatar elvonulta után egész borsóváros jöhetett létre. A gyerekek tánca mindig különös örömmel tölt el bennünket, főleg akkor, ha saját csemetéinket látjuk a színpadon. Családi focitorrás is szerveztünk, melyet a résztvevők lelkesedése miatt kiegészítettünk egyéb ügyességi gyakorlatokkal is. Szentiván gyönyörű környezetben fekszik, így kihagyhatatlan program a messzebből ide

érkezők számára a Jági tanösvény túra, melyet a kicsik számára kincskereső játékkal színesítettünk.

A program célja a családok összehozása, a gyerekeknek és a felnőtteknek is megfelelő szórakozás biztosítása volt. Ez a május végi szombat megerősített bennünket abban a tapasztalatunkban, hogy az igazán jó rendezvények mindig összefogással jönnek létre, s az ilyen programokat még a többszöri zivatar sem ronthatja el.

GRÉGERNÉ PAPP ILDIKÓ –
HEGEDŰS ANDRÁS

Régiós családi nap Dobozon

2011. június 4-én a Dél-Alföldi régió nagycsaládok családi napját rendeztük meg Dobozon.

12 egyesület 150 családjából több mint 600 fő látogatott el a Doboz-Szazug ifjúsági tábor területére.

Kilenc óra körül sok-sok ember volt kíváncsi Doboz történetére, és megtekintette a Wenckheim-kastélyt

egy igazi grófnő vezetésével.

A táborba 10 órakor özönlött a résztvevők apraja-nagyja. Plédekkel, táskákkal megrakodva vették birtokba az árnyas fákkal övezett nagy területet. Színpadi produkciók zajlot-

tak folyamatosan, volt gitárzene, népi- és modern tánc, aerobicbemutató. Jó ebédhez szólt a nóta a dobozi népdalkör előadásában. Megérkezett a tűzoltóautó is sokak öröme, majd a rendőrség két autóval és kutyákkal tartott bemutatót. Volt arc- és testfestés, ugrálóvár, népi hagyományörző játszóház, falrajz verseny.

Egyesületek közötti versenyt is hirdettünk, melynek fődíja torta és vándorkupa volt. 12 állomásnál mérették össze tudásukat, ügyességüket, találé-

konyságukat a csapatok. Kora délután egy közeli termelőtől 40 mázsa kigyóuborka adományt kaptunk, melyet azon nyomban szét is osztottunk. A nagy meleg ellenére mindenki igen jól érezte magát, délután 4 óra körül élményekkel telten, fáradtan indultak haza a családok.

A Körös parti település méltó helyszínül szolgált ennek a szép eseménynek.

BENEDEK SZILVIA RÉGIÓS TITKÁR

A Balaton régió családi napján jártam

A családi nap szervezésében segítő fiatalok már pénteken este megérkeztek. A technikai megbeszélés után tábor-tűz, ének, esti falujárás szerepelt a programok között. A rendezvény előtt volt miért aggódnunk a sok eső miatt, de szombaton reggel napsütésre ébredtünk.

A családok már kora délelőtt megérkeztek Nyirádra. A gyerekek nagy érdeklődéssel várták a programokat, mert

azt a szervezők meglepetésként titokban tartották. A megnyitó után az egyesület anyukáinak néptáncbemutatója varázsolta el a megjelenteket.

A rendezvényen kb. 600 fő vett részt. A gyerekeket ugrálóvár, vetélkedők és bábjáték szórakoztatta.

A Régiós Családi napon Ajka, Balatonalmádi, Balatongyörök, Devecser, Monostorapáti, Nagykanizsa, Tapolca, Várpalota és Veszprém családjai vettek részt. Nagyon örültünk a népes, vidám vendégcseregnek.

KAPOT ILDIKÓ

HELYI SZERVEZETEINK ÉLETÉBŐL

A Viharsarok NOE-bástyája 20 éves a Nagycsaládosok Egyesülete Orosháza

Hajnalban indultunk Orosháza-Rákóczi-telepre, a gellértegyházi Történelmi Emlékhelyre. Fogalmam sem volt, hol ez a település, de tudtam, számíthatok (Szilágyiné Bella) Margó segítségére. A város határától már a kitett NOE-zászlók mint lámpások mutatták a helyes utat.

Szilvi fogadott, széles mosollyal, meleg öleléssel. Kilenc órakor már nagy volt a nyüzsgés, nagyon sok aktív önkéntes dolgozott, még a parkoló autók árnyékolásáról is gondoskodtak.

Az egyesület aktívan bekapcsolódott a Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetségébe, így határainkon túlról is jöttek ünnepelni. A köszöntőben kiemelték az egyesület szerepét a magyarországi és Kárpát-medencei kapcsolatok

építésében. Ott volt Vári Feri, aki a NOE elnökhelyetteseként képviselte az országos szervezetet. Színvonalas, gazdag program, finom ebéd tette élvezetessé a napot.

Engem leginkább az összehangolt, pontos szervezés, a közvetlenség és a figyelem hatott meg. Margó ott volt mindenütt, ahol szükség volt rá, mindenkire volt kedves szava, miközben saját unokájával is képes volt törődni.

Szilvi, Kriszti, Nati, Zsuzsi, Feri, Márta, Gabi... Még számtalan segítő nevét sorolhatnám, akikkel közösen bármit meg lehet valósítani.

Eddigi munkátokhoz gratulálunk, s veletek örülünk!

KISS MÁRTA

20 év Pesterzsébeten

20 év ... Ha az ember még fiatal, milyen távolinak tűnik a 20. születésnapja! Az öregek gyakran mondják ilyenkor: meg is kell azt élni, fiam!

Az ünnephez a hétköznapokon át vezet az út.

Ez egy ember életében is így van, s ha egy nagycsaládos közösségről van szó, még inkább igaz.

Erzsébeten, Budapest XX. kerületében egy jól működő közösség: a Bizalom Erzsébeti Nagycsaládos Egyesület Kele István vezetésével összefogta a nagycsaládosokat, s szervezett, segített fáradhatatlanul. István aztán már nem tudta tovább vinni a szervezet ügyeit. Ilyen esetben ezt az egyesület megszűni, leépül, esetleg szétesik. Itt nem ez történt: tudták, valakinek a helyébe kell lépni. A család nem engedte kárba veszni az eddigi munkát; István helyébe felesége, Ica lépett, gyermekei és az egyesület támogatásával. Az egyesület elnöki tisztségét pedig Fóti József vállalta el.

Nemcsak egyszerű születésnapot, hanem ennek a 20 évnek az ünnepségét szervezték június 5-én a Csili Művelődési Központban.

A gazdag programon sokan vettek részt: volt kiállítás az elmúlt 20 évről, énekes program, színvonalas kézműves foglalkozás kicsik és nagyok örömeire. Az ugrálóvár sem maradhatott el. Amíg a kicsik a sorukra vártak, egy apuka érdekes történetekkel tartotta szóval a gyermekeket.

Ez a gondos odafigyelés és összefogás éltette eddig is a szervezetet, ez is bizonyítja, hogy a fővárosban is lehet erős nagycsaládos közösséget építeni.

KISS MÁRTA

„... aztán csak leülök, és segítek...”

Interjú Kalácska Lenkével, a kemencei nagycsaládosok csoportvezetőjével

Mindig úgy írja alá a NOE-ba küldött leveleit: a legkisebb Kalácska az ország legnagyobb Kemencéjéből.

Mióta élsz Kemencén, Lenke néni?

– 1942-ben születtem Perőcsényben. Édesapám ott kapott szolgálati lakást, onnan költöztünk át hat éves koromban Kemencére. Azóta itt élek. Itt jártam iskolába is. A 7. és 8. osztályt már úgy jártam, hogy közben dolgoztam,

mert úgy tudtunk csak megélni. Az óvodában voltam dajka, ott ölelgettem, szeretgettem a gyerekeket. Aztán kijártam három főiskolát, és az óvodai munka mellett a falu családsegítőjében is dolgoztam.

Mindig is közel állt hozzád ez a munka?

– Igen, mindig ösztönösen csináltam, amit csináltam. Tudtam, hogy ez az életem, így tudok segíteni az embereken.

Rengeteg programot szervezel a gyerekeknek. Mésznél ezekről?

– Az egyik réges-régi programunk a Mikulás-vonat. Az egész az óvodában kezdődött. Ott voltam először Mikulás. Aztán szépen-lassan jöttek a többiek, akik december 6-án várják a nagyputtonyos, piros ruhás, hosszú szakállas Mikulás bácsit: az állami gondozottak, a fogyatékosok, azok, akik évek óta nem tudnak kimozdulni otthonról. Ez a mai napig így van, mindenkit végigjárom.

Nekem is nagy izgalom a készülődés. Fehér női parókából készül a szakállam, úgy elváltoztatom a hangom, hogy egyik gyerek sem ismer meg. Minden évben új ruhát varrtam magamnak, de most két éve gyönyörű, parlamenti zászlóból van a palástom, azt nem cserélném le semmi pénzért!

A kemencei gyerekek nagyon szerencsések, hiszen rengeteg helyre viszed őket.

– Ez így is van. A nyári táborunk hagyományosan a Balaton mellett van. Sok-sok évig Csillebércre vittem a gyerekeket, pár éve Zánkára járunk nyaralni.

A gyerekek kiválasztásánál mindig figyelembe veszem, hogy milyen körülmények között él az a kisgyerek. Sajnos sok gyermek nő fel apa, anya nélkül. Nagyon sok – hála Istennek – a nagycsaládosok, de ők sokszor olyan nyomorúságos körülmények között élnek, hogy ezek nélkül a lehetőségek nélkül soha nem jutnának a falu határára túlra.

Hatalmas élmény volt pár évvel ezelőtt a buszos bécsi adventi kirándulásunk is. Ez olyan szép történet, hogy elmesélem. Egy többgyerekes családot is beválogattam a csoportba, ők egy multicég jóvoltából luxusbusszal utaztak ki a bécsi adventi vásárra. Ott mindenki kapott egy kis költőpénzt. Csodálatos napot töltöttünk el a karácsonyi díszbe öltözött Bécsben. Az odaúton látom, hogy az egyik apuka sír. Kérdeztem tőle, hogy mi a baja. Esetleg a felesége bán-

totta meg? Csak a fejét csóválta. Nem hagyott nyugodni a dolog, a következő pihenő alkalmával újra odamentem hozzá. Mi baj? Csak annyit tudott mondani: Lenke néni, én, külföldön... a családommal együtt. Ilyenről álmodni sem mertem volna. Az út után hosszú hetekig találtam nap mint nap egy-egy rajzot, képet a postaládámban, ezek mind-mind a gyermekek csodálatos élményeiről szóltak.

Év közben is több alkalommal jöttök fel a gyerekekkel Budapestre.

– Igen, ha van lehetőség, jövünk. Van, amikor a Cirkuszba sikerül eljutni, van, amikor színházba. Rendszeresen jövünk az ELMŰ Sportnapjára is. Erről is eszembe jut egy történet. Éppen a sportnapról jöttünk haza. Este volt, Budapest csodálatos kilátásában pompáztunk. Megkérdeztem a sofőrt, hogy tudna-e tenni egy kis kört, hogy a gyerekek lássák a csillogó fővárost. Igent mondott, és majdnem két órán keresztül vitt minket körbe a szebbnél szebb helyeken. Láttuk a Hősök terét, az Andrássy utat, a hidakat. A gyerekek rikoltoztak az örömtől, alig győztem csitítgatni őket. Kérdeztem is a sofőrt, hogy nem zavarja-e őt a nagy ricsaj. Ő csak annyit mondott: nem. És láttam, ahogy potyogtak a könnyei.

Hazafelé menet megálltunk egy autós pihenőhelynél. Be kell valljam, féltem egy kicsit, hogy esetleg valami alkoholos italt vesz magának. De amikor visszajött, kiderült: minden gyereknek vett egy-egy tábla csokoládét. A kérdésemre, hogy mennyivel tartozunk a városnézésért, csak annyit mondott: semennyivel, neki volt öröm és töltekezés ennyi boldog gyerek társaságában lenni. Igazából nekem is ez adja az erőt.

Honnan szerzel anyagi forrást ezeknek a programoknak a megvalósításához?

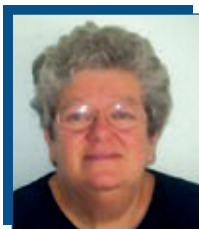
– Kérek a helyi vállalkozóktól. A NOE is szokott segíteni. Rendszeresen pályázok a minisztériumhoz. Az is előfordul, hogy a minisztériumi ügyintéző, aki ismer, és tudja, mit csinálók, maga szól nekem telefonon, hogy van lehetőség pályázni bizonyos programokra. Így tudok segíteni a családoknak.

Van, amikor nem anyagi, hanem konkrét segítséget kapunk. Hatalmas öröm volt a nemrég kapott ruhaadomány. Nem zavart minket, hogy egy-egy ruha túl nagy vagy fiús. Van, akire úgy alakítottam a nadrágot, hogy egy jó darabot levágtam a szárából. Volt olyan fiús pulóver, amiből egy kis díszítéssel és pár gombbal lányosat csináltam. Szóval mindenből kihozzuk a legjobbat.

Hatalmas munkabírással és energiával segíted és szolgálod a családokat. Bírod még?

– Idén azt az újról fogadalmat tettem, hogy többet nem segítek senkinek... Aztán csak nem tudtam megtartani. 13 faluból jönnek hozzám segítséget kérni. Te, néha úgy haragszom rájuk... aztán csak leülök, és segítek... Engem a gyerekek és a családok öröme tart életben, őértük teszek mindent.

AZ INTERJÚT KÉSZÍTETTE:
IFKÓ M. JUDIT

A Dél-Alföldi Régió életéből

Egyesületünk július 2-án tartotta hagyományos családi napját. Nagy lelkesedéssel és sok színes szabadtéri programmal készültünk a sportpályára, de sajnos már harmadik éve mindig ilyenkor romlik el az idő. Az eső miatt át kellett szervezni a helyszínt, és a programok egy részét le kellett mondani. Végül a művelődési házban, teremben zajlottak a játékok, a gyerekek így is jól szórakoztak.

Nagy segítség volt a mezőberényi Nagycsaládos Egyesülettől érkező Tímárné Csák Tímea, aki egész délután arcfestéssel kötötte le a gyerekeket, egymás után készültek a remekművek. Megállás nélkül dolgozott, hogy minden gyerek sorra kerüljön. Nagyon köszönjük neki ezt a szép ajándékot. A másik asztalnál kézműves foglalkozást vezetett egy fiatal segítőnk, Rása Heni, aki már az országos rendezvényen is részt vett segítőként a Margitszigeten.

A helyi óvodából hozott játékokkal sorversenyt rendezett Ibolya óvó néni. Ennek is nagy sikere volt, főleg a

kicsik között. Mindenki ingyen kapott uzsonnát és jégkrémet. Köszönjük a segítséget mindenkinek, aki kivette a részét ebből a munkából. Külön köszönet a polgárőröknek és a művelődési ház dolgozóinak.

Július 16-án mi kaptunk meghívást a mezőberényi Nagycsaládos Egyesület „Kacagó Liget” programjára, ahol két család hét fővel vett részt. Sok jó ötletet gyűjtöttünk a fiatal egyesülettől. Nagyon jól szervezett, színvonalas programmal készültek. Az időjárás is kegyeibe fogadta őket. Egy kellemes napot töltöttünk el náluk, nagyon jól éreztük magunkat.

Szeretnénk ápolni ezt a kapcsolatot, a két település közelsége erre lehetőséget is nyújt.

A berényi egyesület kérésére a Kálmán fürdő kedvezményes családi jegye pasztik kártyával vehető igénybe, ami nagy segítség a helyi és a környező települések NOE tagjai számára, tőlünk Köröstarcsáról is sokan igénybe veszik.

KÖRÖSTARCSAI NAGYCSALÁDOS EGYESÜLETTŐL

RÓBERT LÁSZLÓNÉ ELNÖK

2011.06.04. Nógrád

A Nógrádi Napraforgó Hagyományörző Egyesület meghívására június 4-én régióink néhány családja Nógrád községbe látogatott. Házi szörp és sütemények mellett ismerkedtünk meg az egyesület munkájával, a „Tápláló szeretet” programmal, amivel számos budapesti családhoz juttattak el házi befőtteket, lekvárokat. Ezt követően a Tájházat néztük meg, ahol a korabeli bútorok, használati tárgyak és ruhák számos kérdést ébresztettek bennünk, ezekre is kaptunk

válaszokat. A vár lett túránk következő állomása, majd a helyi Önkéntes Tűzoltó Egyesület autóját néztük meg. A gyerekek felpróbálhatták a kabátot és a sisakot, valamint bekapcsolhatták a szirénát is. Olyan volt ez a nap, mintha a saját nagymamánkhöz mentünk volna haza, annyi szeretet és gondoskodás vett körül bennünket. Ajánlani tudom minden családnak ezt a remek kirándulóhelyet.

A nagyszerű napot köszönjük az egyesületnek és Nyilas Kálmánné Irénkének.

BERTALAN ANGÉLA

NOE ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ

Farmos Gyermeknapja

Nagyon szép májusi reggel fogadott Farmoson a Gyermeknapon. A családok már 10 óra körül benépesítették a sportpályát. Mindenki szeretettel kínálta az összegyűjtött finom süteményeket. A szervezők ötlete, hogy adják össze a finomságokat, nagy tetszést aratott, követendő példa is lehet. A megnyitón az elnök köszönetet mondott a családoknak, az Egyesület vezetői közösen értékelték az elmúlt éveket. Az aktív önkéntesek munkáját oklevéllel jutalmazták.

A megnyitó után a gyerekeké volt a főszerep: bábjáték, lovas kocsikázás, sportvetélkedő, tűzoltó bemutató szórakoztatta a családokat. A rendezvényen több, mint 70 család vett részt.

KAPOT ILDIKÓ

Családi nap Kiskunhalason

A kiskunhalasi Fészekrakó Egyesület a nyári uborkaszegzon előtt, június 26-án családi napot tartott. A Sóstó csárda területén bográcsban főztünk, sokat nevtünk, bemutatkoztunk egymásnak. Az ott tartott állatokat nagy lelkesedéssel és nem lankadó érdeklődéssel simogatták a gyerekek. Végre apukák, anyukák is egyszerre vettek részt a programon! Jó volt együtt látni a családokat. Ötvenhárom voltunk meg a napot. Megfogadtuk: még sok ilyen napot szervezünk, mert együtt lenni jó!

VARGA JUDIT

Kirándultunk Pécsre

2011. július 11-én vidám csapat gyülekezett a tompai művelődési ház előtt, kora reggel háromnegyed hatkor. Végre elérkezett a várva várt kirándulás napja! Tavasz óta tervezgettük ezt a kirándulást, és most eljött a nagy nap! Kényelmes buszunk hajszálpontosan érkezett, és már látványra is kellemes utazást ígért erre a forrónak ígérkező napra. Nem is csaldtunk benne.

Ahogy átértünk a Dunán, magunk mögött hagytuk az Alföld „tengersík vidékét”, mindannyian gyönyörködtünk a változatos tájban. Valamelyik gyerek meg is jegyezte: „még sosem láttam kukoricaföldet fölülről”. Még ki sem gyönyörködtünk magunkat a tájban, már oda is értünk Pécsre, ahol egy kedves helyi család csatlakozott hozzánk, ők kalauzoltak bennünket a nap folyamán.

Elsőként az állatkertet kerestük fel. Az izgalmas szerpentinút és a gyönyörű kilátás után egy kicsit várnunk kellett, mert nyitás előtt értünk oda, de nem estünk kétségbe: tettünk egy kellemes sétát az erdőben, ahol jól felszerelt játszótérre bukkantunk, a gyerekek nagy örömeire. Gyorsan szállt az idő, és már mehettünk is az állatkertbe. Két órát töltöttünk az állatok megtekintésével, sőt simogatásával, hiszen több kisállat-simogató hely is volt. Persze hogy innen volt a legnehezebb elterelni a gyerekeket! De a gondozó kérésünkre kicsalogatta a víz alatt bujkáló vízilovakat is egy kis csemegével. Minden zegét-zúgát bejártuk az állatkertnek, és gyönyörködtünk a teremtett világ sokszínűségében.

Ezután a médiahíradásokból jól ismert Tubes-hegyet kerestük fel. Buszunk jó darabig felvitt minket, majd onnan húszpercnyi könnyű hegymászás következett, és már fenn is voltunk a csúcson, ahol művesen megépített kilátó várt csodálatos panorámával és kedves, szakállas őrrrel, aki – mint megtudtuk – mindvégig részt vett a hegy őrzésében, amíg a „radar-ügy” tartott. Itt csatlakozott hozzánk a pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület vezetője, Sámson László is (szintén aktív részese volt az említett eseményeknek). Ekkorra már jelentős volt a forróság, így duplán élveztük a kilátáshoz bónuszként járó enyhe szellőt és hűvösebb levegőt. Nehezen szántuk rá magunkat a forróságba való visszatérésre, de még sok minden várt ránk, ezért fájó szívvel búcsút vettünk a csodálatos látványtól és a hűstől. Nagyon meg is köszöntük Lacinak ezt az ötletet, hiszen ő javasolta, hogy ide is jöjjünk fel.

Következő úti célunk az abaligeti cseppkőbarlang volt.

A nagy melegben szívesen megmártóztunk volna a barlang előtti tóban, ahogy némelyek tették, de sajnos erre nem volt idő. Kárpótolt viszont a barlang fantasztikus klímája és a szép látvány, valamint a túravezető kissé szarkasztikus, de élvezhető humora. A barlangból kiérve megtekintettük a Denevér Múzeumot, majd kézműves fagyival kedveskedtünk magunknak.

Visszatértünk Pécsre, ahol a pécsi egyesület vendégül látott minket irodájában. Jólesett kicsit megpihenni a sok gyaloglás után, és élvezni a vendégszeretetet! Köszönjük, pécsiek!

Ezután rövid városnéző séta következett, majd a Terráriumot kerestük fel, ahol trópusi, egzotikus állatokat láthattunk. Különösen érdekes volt az Éjszaka Ház, ahol bepillanthattunk az éjjeli állatok életébe is. Bár azt hiszem, a gyerekeknek a legnagyobb élmény az volt, hogy egy óriásteknős pár szerelmes pillanatait éppen megleshettük.

Mire itt is mindent végigjártunk, alaposan ki is fáradtunk, meg is éhezünk, tehát úgy döntöttünk, fellendítjük az egyik helyi gyroszos forgalmát. Miután mindenki jólakott, indultunk haza. Megállapítottuk, hogy fárasztó, de igen szép napunk volt, amit egy napba bele lehetett rakni, azt beletettük emberesen, mégsem kellett sehol rohanni, kiélveztük a nap minden percét.

Mindannyian úgy éreztük, hogy nagyon megérte ez a nap. Sok szép élménnyel gazdagodtunk, és egymáshoz is közelebb kerültünk!

Külön köszönet illeti Sámson Lacit és a pécsieket, amiért segítségünkre voltak a szervezésben, és vendégül is láttak minket, valamint buszosunkat, Dora Zoltánt, akinek a szolgáltatásával, kedvességével maximálisan elégedettek voltunk.

ZSILINSZKINÉ DITTA
TOMPA

Megismerkedéstől a családalapításig

Előadás- és beszélgetéssorozat keresztény házasságra készülő fiatalok számára a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, az Országos Lelkipásztori Intézet, a Katolikus Családtervezési Tanácsadó szervezésében.

A kéthetenként tartandó előadásokra minden fiatalt szeretettel várunk.

Az előadások szempontokat adnak a párválasztáshoz, érettebb önismerethez segítenek, és a családi élet főbb kérdéseit ismertetik.

Az előadások helyszíne: a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola (Budapest, V. kerület, Piarista köz, az Erzsébet híd pesti hídfőjénél).

Ideje: szerda esténként 19-től kb. 21 óráig.

Program 2011-2012

1.	Önismeret
Sallai János és Anikó	2011. szeptember 28.
2.	A másik ember
Dr. Pálhegyi Ferenc	október 12.
3.	Hivatásunk
Szláby Tibor, Ménesi Balázs és Krisztina	október 26.
4.	Megismerkedés, szerelem
Tóth Bálint és Cecilia	november 09.
5.	Ketten a többiek között
Nádudvari Krisztián és Dorottya	november 23.
6.	A döntés
Földváry István és Mária	december 07.

7.	A házasság – szentség
Jelenits István	2012. február 01.
8.	Jegyesség és esküvő
Ecseri Miklós és Zsófia	február 15.
9.	Hít és megtartó szeretet a családban
Komáromi János és Mária	február 29.
10.	Testi-lelki szerelem a házasság előtt és a házasságban
Halupka Attila és Rebeka	március 13.
11.	Családtervezés, a gyermekek elfogadása
Pál Bernadett	március 28.
12.	Holtomiglan-holtodiglan... és a szürke hétköznapiak
Radó Péter és Erzsébet	április 11.
13.	A család helyzete a mai világban
Bíró László püspök	április 25.

A részvétel a fontos, nem az, hogy ki nyer vagy veszít

Amikor egy családban a szülők a gyerekekkel közösen végeznek el apró feladatokat, az nem arra való, hogy legyenek, akik csak ölbe tett kézzel nézik, ahogy a többiek dolgoznak, hanem hogy mindannyian fejlődjünk és megtanuljunk csapatban dolgozni, teret engedve a közös együttéléshez szükséges nevelésnek.

Fontos, hogy észrevegyük, hogy a családban általunk elvégzett vagy el nem végzett feladatok hatással vannak a többiekre: kimutathatjuk nagylelkűségünket, ha feladatainkat jól megcsináljuk, vagy ha elismerjük, értékeljük és megköszönjük a többiek fáradozásait, az általuk végzett munkát.

A család dolgaiban való részvétel a felelősségre nevelésben is segít. Egész kicsi koruktól kezdve arra neveljük a gyerekeinket, hogy becsüljék saját magukat: egyedül öltözni, rendbe szedni magukat, vigyázni a ruhájukra, fogat mosni, cipőt pucolni stb. mind arra nevelik őket, hogy önállóak legyenek, ne kelljen a mindennapjaikban az anyukájuktól, apukájuktól függeniük; közben ezzel a higiénit és a fegyelmet is erősítjük a családban. Így lassacskán, véletlenszerűen vagy akár rendszeresen, más egyszerű feladatokat is elvégeznek majd, amelyekkel másokat is segítenek: megteríteni vagy leszedni az asztalt, lehúzni a redőnyt, kitakarítani a nappali egy részét, felöltöztetni a kisebbeket vagy kivinni a szemetet.

Vannak szülők, akik összetévesztik a szeretetet a túlzott féltéssel. Mindent elkövetnek annak érdekében, hogy megóvják a gyerekeiket a munkától, nem hagyják, hogy részt vegyenek a család dolgaiban, mert azt gondolják, hogy a gyerekeik még túl kicsik ahhoz, hogy a házban tevékenykedjenek. De ezáltal megakadályozzák őket, hogy elsajátítsanak olyan együttélési stratégiákat, amelyekre felnőttként előbb vagy utóbb szükségük lesz.

Tény és való, hogy ha a gyerekekre bízunk egy feladatot, az több figyelmet és még több időt igényel a szülők részéről

is, mint ha maguk végeznék azt el, de hosszú távon ez a fáradozás és befektetett idő segíti elő gyermekeink személyiségének a fejlődését.

A mai világban látszólag nehezebb az együttműködés, a részvétel a család dolgaiban. Igaz, hogy gyakran mindkét szülő dolgozik, de ha sikerül a helyére tennünk a dolgokat, és valódi fontosság szerint rendezni a munkahelyi és a családi kötelezettségeinket, akkor megtanulhatunk dűlőre jutni velük. A házimunkában való részvétel komoly és felelősségteljes kööttség, de ha igyekszünk, kellemes rutinná válhat. Mint szülők, a házimunkát közvetíthetjük gyermekeink felé mint saját „családi vállalkozásunk” együttélési tervének részét, de többet is kihozhatunk belőle, ha nap mint nap úgy tudjuk ezt megélni, mint a szeretet egy rendszeres megnyilvánulását, és így az egész „családcsapat” szívesen veszi az erőfeszítéseket: a csapat minden nap nyerni megy a pályára, akárcsak a futballbajnokság legjobbjai.

Elképzelhető, hogy nem érjük el mindig a várt sikert, vagy hogy idővel a terven módosítani kell. De bármilyen jól elvégzett feladat, legyen az akármilyen kicsi is, azt bizonyítja, hogy minden munka szükséges és nemes. És a család bármelyik tagja, aki lazít a feladatai elvégzése közben, előbb vagy utóbb rájön, hogy a csapat mindegyik tagja fontos: a védők, mert megakadályozzák az ellenfél góljait, a csatárok, mert gólokat lönek, a kapusok, mert ha elkalandoznak, veszni hagyják a csapat többi tagjának erőfeszítéseit. Egy edző dönt, segíti és irányítja a fiúkat, ahogy a szülők is; de még ha azt is gondolja, hogy neki jobban menne, nem mehet fel a pályára helyettesíteni őket, gólokat rúgni. Csak a kispadról örül, szenved, mérgeződik, kiabál vagy ugrándozik, de végül a győzelem vagy a vereség mindenkié: ez a szép benne.

SARA PÉREZ-TOMÉ (MADRID)

FORDÍTOTTA: HORVÁTH RITA (BUDAPEST)

A szülők négyféle szeretete és a válás

Egy családban a szülőkhöz négyféle szeretet kötődik:

1. Az anya és apa közötti szeretet.
2. Az anya szeretete minden egyes gyermeke iránt.
3. Az apa szeretete minden egyes gyermeke iránt.
4. Minden egyes gyerek apa és anya iránti szeretete.

Amikor kettéválasztanak egy családot, az biztos, hogy az első szeretetforrás megszűnik, de a legtöbb esetben legalább egy másik is az utolsó három közül. Az első típus ad értelmet a többinek, az az oka és okozata a másik három szeretetfajtának.

Az anya és apa közötti szerelem igazolja nagy részben a gyermekek létezését: a gyerekek előbb-utóbb meglátják, hogy ők a szülők közötti kölcsönös szeretet vágyai és természetes gyümölcsei.

Egy nagylány vallomása:

Életem szerelme

*„A szeretet türelmes, a szeretet jóságos,
a szeretet nem féltékeny,
nem kérkedik, nem is kevély.*

*Nem tapintatlan, nem keresi a maga javát,
nem gerjed haragra, a rosszat nem rója fel.
Nem örül a gonoszságnak, örömet az igazság
győzelmében leli.*

*Mindent eltűr, mindent elhisz, mindent remél,
mindent elvisel.*

*A szeretet nem szűnik meg soha.”
(Szent Pál: A korintusiakhoz 1., 13)*

Nyolc éves voltam, mikor először láttam a „Kis habléány” c. filmet. Eric és Ariel igaz szerelem-csókja után

én is a szőke hercegéről kezdtem álmodozni, aki majd feltűnik az életemben. Azt ugyan nem tudtam, hogy szőke vagy barna lesz-e, de abban biztos voltam, hogy olyat akarok, aki majd úgy fog szeretni, mint édesapám édesanyját.

Miközben így tanakodtam, édesapám jött be a napaliba, így megkérdeztem:

„Apa, anya életed asszonya?”

Bizonyára azt gondolta, hogy micsoda kérdés ez este 7 órakor... de leült, az ölébe vett, és azt mondta:

„Hercegnő, azért házasodtam össze édesanyáddal, mert ő volt életem asszonya, de az életem asszonyává én magam teszem nap mint nap. Édesanyád és Ti vagytok, akiket a legjobban szeretek ezen a világon.”

Akkor nem értettem, mint jelent az, hogy „magam teszem nap mint nap”, de ma már igen. A Szerelem nem csak valami kellemes bizsergés az ember gyomrában, hanem szeretni akarás a fejben is.

A Wikipédia szerint a kellemes bizsergés a gyomorban nem más, mint egy orvosi jelenség hétköznapi kifejezése. Vannak, akik úgy vélik, ez nem más, mint egy hihetetlenül nagy mértékű adrenalin-szint növekedés. Amikor valaki ideges, a gyomor nagy mennyiségű vért pumpál az izmok felé. Ennek következménye, hogy az

éhségérzetet kellemes, csiklandós hatás váltja fel. Ez a jelenség úgy is ismert, mint a Szerelembetegség.

Az igaz szerelemhez nem csak vonzódás, hanem csodálat is szükséges, máskülönben a bizsergés hamar elmúlik.

Számomra a szerelem nem azt jelenti, hogy azt gondolom, a másik ember tökéletes – hisz ez lehetetlen –, hanem, hogy megismerem és csodálom őt a hibáival és erényeivel együtt, jóban-rosszban, hogy segítem őt, hogy a hibáiból erények váljanak. Ez az egyetlen lehetőség, hogy megismerjük az igaz Szerelmet.

Amikor egy házasság szétbomlik, az egész család kapcsolatrendszere darabjaira hull: testvérek, nagyszülők, unokatestvérek, közös barátok és szomszédok... A szakítás sokkal több, mint egy egyszerű kétfelé osztás.

Családról vagy konkrétan házaspárról beszélve az 1+1 nem kettő, hanem sokkal több... Ezért amikor a két fél megszűnik egy lenni, a kivonandó különbség nem kettő, hanem annál sokkal több...

Minden nap úgy élsz, hogy életben tartsd mind a négyféle szeretetet a családjában?

SARA PÉREZ-TOMÉ (MADRID)

FORDÍTOTTA: HORVÁTH RITA (BUDAPEST)

A JOGÁSZ VÁLASZOL

A devizakölcsönök árfolyamának rögzítéséről

Bizonyára sok család elgondolkodott a devizakölcsöne árfolyamának rögzítése kapcsán. Most összefoglalom az intézkedés főbb előnyeit és hátrányait.

Az árfolyam rögzítésének a lényege, hogy egy legfeljebb 36 hónapos időszakban a törlesztő részletben nem jelentkezik a forint/deviza árfolyam ingadozása, és a türelmi időszak lejártát követően újra a kölcsönt – a korábbi feltételek szerint – kell törleszteni tovább. Azonban az árfolyamrögzítés időszakában felhalmozódott különbség további hitelfelvételt (kamatokkal együtt!) jelent, és kizárólag csak az árfolyamváltozások hatásai szűnnek meg, a devizakölcsöntől függően a kamatváltozásokat a bank tudja érvényesíteni.

Kötelező-e az árfolyamrögzítés, és milyen járulékos költségei vannak?

A hiteladós önkéntesen választhatja. Ha megfelel a törvényi előírásoknak, úgy a pénzügyi intézmény köteles biztosítani részére az árfolyamrögzítést. Egyetlen járulékos költségként a közjegyzői tartozáselismerő nyilatkozat díjával kell számolni.

Kikre és milyen kölcsönszerződésre vonatkozik a törvény?

Mindenekelőtt fontos tisztázni, hogy a törvény kizárólag természetes személy (mint adós – ún. hiteladós – vagy adóstárs) és a pénzügyi intézmény között fennálló kölcsönszerződésre vonatkozik, amelynél a törlesztés teljesítése forintban történik (vagyis devizában felvett és devizában törlesztett hitelek nem tartoznak ide). A tartozás pénzne-

me euró, svájci frank vagy japán jen lehet, a kölcsön fedezetének pedig Magyarországon lévő lakóingatlanon (vagyis pl. garázs, nyaraló, telek nem) alapított zálogjognak kell lennie.

Mit takar a rögzített árfolyam, és pontosan milyen időszakra vonatkozhat?

A törvény értelmében rögzített árfolyamon svájci frank esetén a 180 HUF/CHF, euró esetén a 250 HUF/EUR, japán jen esetén pedig a 200 HUF/100 JPY árfolyamot kell érteni.

De felmerül a kérdés, hogy az előbbi árfolyamok mikortól ill. mennyi ideig alkalmazhatóak. A türelmi időszaknak két – vagyis egy kezdő és egy záró – időpontjáról beszélhetünk. A gyakorlatban a folyamat elindítása azzal kezdődik, hogy a kölcsönszerződést megkötő adós közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozatot tesz a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeretszerződés alapján, és ezt a nyilatkozatot adja át a banknak. A kezdő időpont pedig ezen nyilatkozat átadásának időpontját követő, a devizakölcsön törlesztésére vonatkozó, soron következő második törlesztési esedékességi nap (vagyis: minden hónap 10-én esedékes törlesztő részlet esetében, amennyiben a tartozáselismerő nyilatkozat 2011. augusztus 9-én bemutatásra kerül a pénzügyi intézménynek, akkor a következő hónap szeptemberi törlesztője már a rögzített árfolyamon megy). A rögzített árfolyam alkalmazásának záró időpontja az előbb hivatkozott kezdő időponttól számított 36 hónap, de legkésőbb 2014. december 31. napja lehet. Viszont fontos tudni, ha a hiteladós a tartozása megfizetésével 90 napnál többet késlekedik, úgy a záró időpont a késedelem 91. napja.

Mit jelent az állami kezességvállalás?

A Magyar Állam egyrészt készfizető, másrészt egyszerű kezesként felelhet, amennyiben a pénzügyi intézmény bejelenti kezességvállalás iránti igényét. A készfizető kezes esetében a rögzített árfolyam alkalmazási időszaka alatt a Magyar Állam a gyűjtőszámlahitelből eredő tartozások 100%-áért felel. Egyszerű kezesként felel a gyűjtőszámlahitelből eredő, legfeljebb a rögzített árfolyam alkalmazási időszaka záró időpontjában fennálló tartozások 25%-áért a rögzített árfolyam alkalmazási időszaka záró időpontját követően.

A kezesség érvényesítésére a bank két esetben jogosult. Az egyik, ha a készfizető kezeség esetén (a rögzített árfolyam alkalmazási időszaka alatt) a pénzügyi intézmény a hiteladós 90 napot meghaladó fizetési késedelme vagy az ingatlanl szemben megindított végrehajtás miatt a kölcsönt és a hitelkeret-szerződést felmondta. A másik, amennyiben az egyszerű kezeség esetén a rögzített árfolyam alkalmazási időszaka záró időpontját követően a pénzügyi intézmény a hiteladós 90 napot meghaladó fizetési késedelme vagy az ingatlanl szemben megindított végrehajtás miatt a devizakölcsönt és a gyűjtőszámlahitelre vonatkozó hitelkeret-szerződést felmondta, a követelés nem térült meg bírósági végrehajtás útján vagy a zálogtárgy bírósági végrehajtáson kívüli értékesítésével, és ezen eljárások a követelés behajtathatlansága miatt fejeződtek be vagy kerültek felfüggesztésre.

Mit jelent a gyűjtőszámlahitel, és milyen feltételek szükségesek hozzá?

Ez valójában a rögzített árfolyam alkalmazásának időszaka alatt forintban folyósított hitel-keretszerződést jelent (az eredeti kölcsön mellett). A rögzített árfolyam alkalmazásával a devizakölcsönből keletkező különbözetet a pénzügyi intézmény a gyűjtőszámlahitelre folyósítja. A hiteladós írásban kezdeményezheti 2011. december 31. napjáig a bank-

nál. Azonban a gyűjtőszámlahitel első folyósításáig meg kell felelnie az alábbi feltételeknek:

- a hiteladós devizakölcsönből származó fizetési késedelmé nem haladhatja meg a 90 napot (ha több pénzügyi intézmény alapított jelzálogjogot, egyik esetében sem állhat fenn a 90 napot meghaladó késedelem);
- a devizakölcsön végső lejáratának 2014. december 31-e utánra kell esnie;
- a hiteladós nem állhat fizetéskönnyítő program hatálya alatt;
- a fedezetül szolgáló, zálogjoggal terhelt lakóingatlanl meghatározott forgalmi értéke nem haladhatja meg a 30 millió forintot; és ezen ingatlanl nem lehet folyamatban végrehajtási eljárás sem.

Az előbbiekkel összefüggésben mindenképpen említésre méltó az alábbi gyakori eset. Amennyiben a hiteladósnak 90 napnál régebben lejárt tartozása van, de a rögzített árfolyamon történő törlesztés kezdő időpontja előtt a késedelmét 90 nap alá tudja csökkenteni (vagyis kiegyenlíti a tartozásának akár egy részét), és a további feltételeknek megfelel, akkor igénybe tudja venni az árfolyamrögzítést.

Azonban a fentiek mérlegelése után mindenkinek tisztában kell lennie azzal, hogy amennyiben időközben a forint nem fog erősödni, úgy a türelmi időszak elteltével az árfolyamrögzített igénybe vevők még a jelenlegihez képest is megnövekedett törlesztési terhekkal nézhetnek szembe. Hiszen egyrészt számolniuk kell az áthidaló hitel visszafizetésével, másrészt a jelenlegi hitelükkel is. A PSZÁF hivatalos kalkulátorában (<http://www.pszaf.hu/fogyasztoknak/alkalmazasok/arh>) is javasolom előre kiszámítani, hogy tájékoztatóképpen ezzel a későbbiekben mennyi pluszhitel halmozható fel a háztartásban.

Bővebben erről a 2011. évi LXXV. törvényben olvashatnak, vagy feltehetik kérdéseiket a dr.garancsy.georgina@t-online.hu e-mail címen.

DR. GARANCZY GEORGINA

PÁLYÁZAT

Nagy családok, nagy pillanatok fotópályázat eredménye

A Nagycsaládosok Országos Egyesülete 2012-ben ünnepli megalakulásának 25. évfordulóját. Ez alkalomból fotópályázatot hirdetett NAGY CSALÁDOK, NAGY PILLANATOK címmel. Nagy örömünkre rengeteg gyönyörű alkotás érkezett: 37 pályázótól 148 db fénykép.

A beérkezett fotókat 3 tagú zsűri értékelte (Kardos Botond, Petrók György és Szita Brigitta), akiknek igen nehéz feladat volt kiválasztani a nyerteseket. Több szempontot is figyelembe kellett venniük, pl.: a győztesként kiválasztott kép alkalmas legyen marketing funkciókat betölteni a NOE belső és külső kiadványain, hirdetésekben, NOE Levelekben. Minél több gyermek legyen a képen, a pillanat legyen egyedi, különös, megindító. Volt olyan pályázat, amelynél a zsűri megváltoztatta a kategória besorolást. A zsűri döntése alapján a következő sorrend alakult ki:

A miénk egy vidám család...

- I. díj: Hériné Maginyecz Tünde,
Apával birkózni jó
II. díj: ifj. Papp Zoltán, 1
III. díj: Simon Gábor,
Felhőtlen boldogság

Legszebb pillanatok

- I. díj: Hegedűs Adrienn,
Nyaralás
II. díj: Kissné Barna Borbála,
Rajzoljunk együtt
III. díj: Odler Zsolt,
Egyszer én is felnövök

Testvéri szeretet

- I. díj: Bozsóné Huszár Ildikó, 1
II. díj: Kása Koletta,
Nagyon szeretjük a kistesót 2
III. díj: Hériné Maginyecz Tünde,
Imádjuk egymást

Különdíj

dr. Lakatos Edit, Végre nyugalom van

Szeretettel gratulálunk a győzteseknek. Az értékes tárgyjutalmakat a NOE Őszi Találkozásóján adjuk át Nagyállóban.

Gyermekeink gerince: mit tegyen a szülő?

A mozgásszegény, ülő életmód ma már a gyermekkorban is általános. Ennek hatására a gyermekek és fiatalok körében rendkívül elterjedté vált a tartáshiba: már az óvodáskorban 62%-ban fordul elő, s ez az iskolai évek alatt sem csökken. A középiskolások között 80%-ra tehető azon tanulók aránya, akiknél vagy tartáshiba van (kb. 65%), vagy kezelendő fiatalkori gerincbetegség (Scheuermann kór és valódi scoliosis, együtt kb. 15%). – A tartáshiba persze még nem betegség, de ha úgy marad, akkor a gerinc fiatal felnőttkori porckopásának az előhírnökévé válhat. Mindez meglehetősen ijesztő, és a szülők jól teszik, ha felfigyelnek erre a veszélyre.

Mit tehet a szülő gyermekei gerincének védelmére?

1. Érje el, hogy gyermekei mindennap vegyenek részt test-edző foglalkozáson. (Erre legegyszerűbb megoldás a mindennapi testnevelés lenne, mert így a szülőnek nem kell külön vinnie a csemetéket mozgásprogramra. A mindennapi testnevelést az óvodában viszonylag könnyű megoldani, hiszen ott egész nap van idő a gyerekekkel foglalkozni, abba belefér a napi torna is. Nem baj, ha nincs külön tornaszoba, lehet tornázni az óvoda csoportszobáiban, jó idő esetén a szabadban is. A mindennapi testnevelés iskolai megoldására is számos jó példa vált már be, és a mostani kormányzat végre elindítja a kellő finanszírozás fokozatos biztosítását is. – A szülők esetleg elérhetik, hogy az iskolában a meglévő forrásokat úgy használják, hogy abba máris beleférjen a mindennapi testnevelés finanszírozása, és ne kelljen éveket várni, mire minden évfolyamra elér a központi forrás.)
2. A hétvégeken a család menjen minél többször kirándulni, ez nemcsak kitűnő mozgásprogram, hanem egyúttal a természet szeretetére is nevel, és főleg jó közös program a család egésze részére. (Nagyon kell a gyermekeknek a rájuk figyelés, a velük közösen szerzett jó élmények sokasága!)
3. Az otthoni tanulóhelyet (széket és asztalt) a gyermek testméreteire figyelemmel alakítsuk ki! A gerinc szempontjából akkor jó a szék, ha az alábbi követelményeknek megfelel:
 - a. a szék magassága és az ülőfelület hosszúsága lehetővé teszi, hogy az ülőfelületen egészen a széktámláig hátracsúsztassuk fenekünket, és eközben talpunk a földön nyugodjon;
 - b. a szék támlája olyan helyen és olyan helyzetben van, hogy a medencecsontunk tetejét és a derekunkat neki tudjuk támasztani;
 - c. a szék támlája nem túl hosszú, és így nem gátolja a lapockák és a hát felső része elhelyezkedését;
 - d. a szék támlája úgy van kiképezve, hogy író helyzetben is és figyelő helyzetben is meg tudja támasztani a medencecsont tetejét és a derekat;
 - e. a szék ülőfelületének elülső széle nem éles, és így nem nyomja a combot, vagyis nem gátolja a vérkeringést.

Hogyan ülünk a széken helyesen?

- a. A fenékkal csúszunk egészen hátra, addig, ameddig csak lehet!
- b. Támasszuk neki a medencecsontunk tetejét és a derekunkat a szék támlájának! Ha a szék erre nem alkalmas, akkor tegyünk a derekunk mögé kispárnát! Ha nincs kéznél más, akkor a kezünket hátratéve is kiválóan meg tudjuk támasztani a medencecsontunk tetejét és a derekunkat. (De jó is, amikor a tanító néni azt mondja: na gyerekek, most pihenünk: tegyétek hátra a kezeteiket!)
- c. A lábunkat támasszuk a földre! (Ha a gyermek túl kicsi a szék magasságához képest, akkor dobozra tegye a lábát!) A derekat terheli, ha a láb nem támaszkodik.

Asztal: Az asztal magassága igazodjon a testméretekhez, tehát kisiskolás gyermeknek más asztalra van szüksége, mint a „felnőtt méretű” egyének. Igazán gerinckímélő asztalnak az tekinthető, amelyiknek a lapja megdőnhető. Iskolában is használnak ilyen változtatható méretű és megdőnhető felületű asztalt pl. Németországban. (ld. www.agr.de).

Ékpárna: Tehetünk a szék ülőfelületére ékpárnát (a gyógyászati segédeszköz boltokban kapható), amely megemeli az ülőcsontot, ezzel a medencét és az ágyéki gerincet jobb helyzetbe hozza, amikor az asztal mellett ülve tanulunk vagy rajzolunk. A gyógyászati segédeszköz boltokban kapható egy másik ügyes székvájtó eszköz is, ez az ágyéki gerincet támasztja meg üléskor.

4. Egyéb használati tárgyak gerinckíméleti szempontjai:

Fekhely: Az ágy inkább kemény legyen, mint puha, és ne legyen gödrös!

Kerékpár: A gerinc szempontjából az a jó kerékpár, amelyen egyenes derékkal lehet ülni.

Iskolatáska: A becsomagolt iskolatáska súlya ne haladja meg a gyermek testsúlyának 10%-át! Ennek érdekében a szülőknek és a pedagógusoknak sokat kell még közösen dolgozniuk, mert a gyerekek ma jóval nehezebb táskákat cipelnek, és ezen a közös akarat segíthet leginkább (jogszabály ehhez kevés).

5. Úszás és tartásjavító torna:

Ha a szülő teheti, tanítsa meg és vigye gyermekeit úszni (ez is jó hétvégi program lehet). Jó lenne, ha a drága uszoda-belépők ügyében segítséget kaphatnának a családok.

Az iskolában ma már elvárás, hogy a testnevelés keretén belül minden gyermekkel végezzenek speciális tartásjavító tornát (erről többet: www.ogk.hu/prevencio). Ugyanezt a tartásjavító tornát az óvodában is célszerű csinálni, az óvodapedagógusok ezt kiválóan meg tudják tanulni és jól tudják csinálni a nagyobb óvodásokkal, s ennek eredménye az iskolás évek alatt meg is látszik. – A szülők érdeklődhetnek, és így motiválhatják a testnevelőket, ill. az óvodapedagógusokat a tartásjavítás rendszeres végzésére. (Az otthoni tartásjavító tornavégzés túl nagy kíváncsi lenne a szülőktől, ehelyett az iskolai/óvodai testnevelésben éri el a rendszeres alkalmazását.)

A mozgásszegénység azt eredményezi, hogy a testtartásért felelős izmainkat keveset és helytelenül használjuk, emiatt egyes izmaink zsugorodnak, más izmaink gyengülnek, a testtartásunk hibás lesz, és felborul az izomegyensúly. Emiatt a gerincnek olyan kis képleteire kerül a gravitáció okozta szinte állandó terhelés, amik nincsenek erre méretezve. (Ha az izomegyensúly helyesen működik, akkor azokon a képleteken van a terhelés, amik arra vannak méretezve, és azt bírják.) Az izomegyensúly felborulása és a

gerinc túlterhelt képletei miatt következik be később, a fiatal felnőttkorban porckopás. A csigolyaközi porc túlterhelés okozta elváltozása kóros mozgékonytárási idét elő a gerinc kisízületeiben, s e két folyamat egymást rontja. Végül a csigolyaközi porc elődomborodása és a kisízület meszesedése a gerincoszlopra szűkülését eredményezi.

DR. SOMHEGYI ANNAMÁRIA
(ORSZÁGOS GERINCGYÓGYÁSZATI KÖZPONT,
PREVENCIÓS IGAZGATÓ)

A természetes háztartás nagymamái

Illóolajok és ecet, szódabikarbóna és natúr folyékony mosószappan, olívaolaj és bórax. Természetes, mérgektől mentes otthon kellene teremnie minden asszonynak, ahol a gyermekeink tényleg ehetnek, akár a földről is. Sajnos környezetünkben annyi a szenny és a mérge, ne tetézzük ezt még felesleges vegyszerekkel, színes flakonok kemikáliákkal, melyekkel az állítólagos tisztaságot akarjuk elérni!

Egyszer csak elegendő lett abból, hogy minden tisztítószert, ami az utamba kerül, tele van kémiai vegyületekkel, számomra megjegyezhetetlen képletű mérgekkel. Arról nem is beszélve, hogy mindegyikben ugyanaz a nem-ionos felületaktív anyag is benne van, amiről fogalmam sincs, micsoda, de ha meginnám, azon nyomban szörnyethalnék, az biztos. És én ezeket az izéket kenem körbe a lakásban, majd a koszos felmosóvizet a WC-be öntöm, ahonnan a csatornákon keresztül vizeinket, földjeinket szennyezem, nap mint nap. Még belegondolni is rossz. Tényleg ennyire felelőtlen és lusta vagyok, és megveszek minden mérget drága pénzért, szennyezem a környezetet, és a tisztaság jegyében még imába is foglalom a nevüket?... Eléggé nekikeseredtem.

Nagymamám a háború éveitől nem ismerte a brutális erejű lefolyótisztítót, sem a hatékony vízkö-eltávolítót, és akkor a folteltávolítókról még nem is szóltam. Pedig az ő abrasza talán fehérebb volt, és a „sparhelt”, illetve tűzhelye is mindig ragyogott, a sütő belső falát pedig még mindig irigyelem tőle, na nem a „tisztá úr” erejétől volt olyan tiszta. Sokat tűnődtem magamban, hogy csinálta: teknőben mosott, nem volt mosogatógépe, mint nekem, mégis mindenre volt ideje. A lakásban pedig olyan üde citromillat lengedezett, akárhányszor csak beléptem, hogy öröm volt szippantani a kis nappali ropogós levegőjéből. Nem haboztam sokáig, megkérdeztem, mi a titka. Ő mosolyogva válaszolt, és csak sorolta a jobbnál jobb trükköket és fogásokat, rég elfeledett recepteket.

1. A kedvencem a szódabikarbóna volt. Addig a pillanatig a fehér port csak úgy ismertem, mint a palacsintatészta-ba rakott csipetnyi könnyűséget vagy a telt gyomor várva várt segítőjét.

Ez a környezetre ártalmatlan anyag, „becsületes” néven NaHCO_3 igazi csodaszert, rengeteg mindenre jó, és kilónként csak 250 forint. Jól oldódik meleg vízben, és a nem kívánatos savakat semlegesíti.

Az új hűtő szaga jellegzetes – nekem bűdös, ki nem áll-

hatom –, de ha az ember lánya a régi hűtőt pucolja ki, a leolvasztás után ugyanazt a műanyagszagot lehet érezni. Ez volt az első eset, hogy a nagyival való beszélgetés után kipróbáltam az egyik trükkjét. Leküzdöttem minden vágyam, hogy a narancsillatú karcmentes súrolószert használjam, és a fehér porból szórtam inkább a szivacsra. Biztos voltam benne, hogy semmi sem fog történni. Pedig történt, még hozzá olyan gyorsan, hogy nem is hittem az orromnak, és csak hosszas szaglászás után mertem bevallani, hogy a szódabikarbóna, a Nagyi ígéretéhez híven, úgy tünteti el a szagokat, hogy még hírmondó sem marad utánuk. Próbáltam kifogni a szóda erejét, és csak túrtam az orrom a hűtőben, mint egy rossz vadászkutya, de láss csodát, tényleg nem volt szaga. „Juhéj!” – gondoltam magamban, ennek fele sem tréfa! Azóta 5 kiló szódabikarbóna csücsül a kamrámban, biztos, ami biztos. De lássuk csak, mire jó még ez a fehér arany! A konyhában nélkülözhetetlen segédeszköz az edények tisztításakor. Nem is gondolnánk, hogy a lábosban odaégett ételmaradékot milyen könnyű eltüntetni, ha kevés szódabikarbónát még kevesebb melegvízben feloldva felforralunk. Ha kihűlt, könnyű eltávolítani a nemkívánatos szennyezőket, még a rozsdamentes acéledények faláról is. De jó szolgálatot tesz a szódabikarbóna a WC kagyló súrolásánál, a csempék simogatásánál, vagy amikor friss illatú koktélt keverünk citromos illóolajból, szódabikarbonából a felmosóvízbe a padló tisztításához.

2. Apropos illóolajok, belőlük eddig is tartottam otthon, hiszen a téli hónapokban olyan jóleső a fahéj illata a levegőben, azt pedig nagyon kevesen tudják, hogy a természetes, 100%-ig tiszta fahéj és citrom illóolajok aromalámpában történő égetésekor megszabadulhatunk egy csomó ártó, betegséget terjesztő elemtől, hiszen természetes légfrissítőként megölik a vírusokat és a baciust. Az illóolajokat nemcsak a kozmetikában vagy alternatív gyógymódként lehet alkalmazni, hanem készíthetünk segítségükkel mosóport vagy a felmosáshoz használt finom illatú, természetes tisztítószert. Lássuk csak ezt a két receptet: a mosóporhoz szükség van 10 csepp grapefruit illóolajra, 10 csepp levendula illóolajra, 125g szódabikarbónára, 120g bóraxra, majd végezetül 120g mosószappanporra. Az illóolajokat cseppenként adjuk a szódabikarbonához, majd kézzel keverjük el, miután hozzátettük a bóraxot és a szappanport. Fontos, hogy jól záródó dobozban tároljuk, mosáskor pedig kb. 20g-ot használjunk egy

adag szennyeshez. A felmosó-víz receptje a következő: 1 vödör melegvíz, 1 teáskanál bórax (bórsav), 3 evőkanál fehér ecet vagy almaecet, 2 evőkanál szódabikarbóna, 2 teáskanál természetes folyékony szappan, 10 csepp levendulaolaj, 10 csepp citromolaj, 5 csepp rozmaringolaj. Az illóolajokat fantáziánk és kedvünk szerint alkalmazhatjuk. Felületek és a levegő tisztítására nekem a következők váltak be: levendula, citrom, narancs, grapefruit, rozmaring, eukaliptusz.

3. Ha már az olajoknál tartunk, akkor meg kell említenem az olívát. (Egyszerűen imádom.) Káprázatosan csillogó, üde sárgászöld színe mindig is elvarázsolt, ha az ízére gondolok egy jó kis francia vinegrette-ben, akkor pedig a nyálam is kicsordul. De hagyjuk az evést! Az olíva nemcsak tökéletesen egészséges növényi olaj, hanem az egyik legnagyobb bűtorápoló. Miután olíva és citromlé keverékével töröltem át a fabútorokat – persze nem tocsogtak az olajban –, hetekig csillogtak a rajtuk táncot járó napsugarak.

4. Az almaecet vagy egyáltalán az ecet a természetes otthon egyik legjobb barátja, éppen ezért fegyverarzenálunkból semmiképpen sem hiányozhat. A fürdőszobai zuhanykabinunkat szinte megeszi a vízkő. Nap mint nap vízkőoldóval kell bespriccelni a csempét és a kabin ajtaját, hogy ne legyek rosszul a látványtól zuhanyozásnál. Márpedig az üvegen lévő opálos vízkőnél kevesebb ronda dolog van egy kabinajtón. A vízkőoldó erős vegyszer, kimarta a kezem, allergiás bőrkiütéseket okozva. Na, akkor úgy döntöttem, elég volt. Kipróbáltam az összes, boltok polcán álló készítményt, de egyik flakonban rejtőző folyadék sem tudta 24 óránál többre száműzni a makacs vízkövet. Már korábban is hallottam az ecet erejéről, így megmámorosodva a reménytől, egy liter 20%-

os ecetet locsoltam szét a zuhanyzóban. Nem telt bele egy perc, és az egész lakásban olyan erős ecetszag terjengett, hogy majdnem elájultam. Sebaj, gondoltam, csak pusztuljon a vízkő! Lehet, hogy a sulykot egy kicsit elvettem, amikor az egész ecetesüveg tartalmát szétterítettem a zuhanyzóban, de a siker nem maradt el, csak a vízkövek költöztek el tőlünk egy időre, a következő ecetes fürdőig. Egyébként az ecet tökéletesen csillogóvá varázsolja az oxidálódott réztárgyakat, eltünteti a penészfoltokat, megöli a penészgombákat, fertőtleníti, a mosásnál pedig ha az öblítözővízbe ecetet rakunk, a színek élénkebbek maradnak. Nem utolsósorban nem árt a vágott virág vízébe tenni pár csepp ecetet, így tovább élvezhetjük a virágok szépségét.

5. A sóról a fehér méreg, az éltető őselem jut eszembe, meg hogy az ősember a mamuthúst is sóval tartósította. De félre a tréfával. A só a konyhában nélkülözhetetlen, ebben mindenki egyetért. Só és citromlé vagy szódabikarbóna keverékével azonban kevesen súrolnak manapság, pedig ez a legjobb dörzsölőszer.

Azok az emberek, akik akár csak egy picit is megpróbálnak tudatosabban élni, takarítani, már többet tettek az erdőkért, vizekért, a környezetünkért. A természetes anyagok használatával jókora méregmennyiségtől kíméljük meg testünket, lakásunkat, bolygónkat, arról nem is beszélve, hogy sokkal olcsóbbak, mint az agyonreklámozott kémiai tisztítószer.

SCHÜTZ GABRIELLA

HIRDETÉS

Egy mosolyért cserébe szívesen átadjuk 1989-es kétütemű kombi Trabantunkat egy olyan családnak, akik örülnének neki. Mi szerencsére, de mégis sajnos, kinőttük. Bár forgalmija lejárt, korához képest nagyon keveset futott, motorja fel van újítva. Érdeklődni lehet: kovacs.k.a@digikabel.hu vagy 06 70 940 24 22.

KEDVEZMÉNYEK

OLIFANTI Baba Kft. (1092 Budapest, Erkel u. 6.)

www.olifanti.hu

Termékeik és szolgáltatásaik árából 20% kedvezményt nyújtanak NOE tagok számára.

SZIESZTA Vendégház – Bárczi Bt. (3893 Fony, Fő út 1.)

www.fonyivendeghaz.atw.hu

Termékeik és szolgáltatásaik árából 20% kedvezményt nyújtanak NOE tagok számára.

HOTEL PANORÁMA (8313 Balatongyörök, Petőfi u. 5.)

www.hotelpanorama.hu

10% kedvezményt adnak a szállás árakból NOE tagok számára.

WAGNER SOLAR HUNGÁRIA KFT. (2120 Dunakeszi, Főti út 92.)

www.wagnersolar.hu

Termékeik és szolgáltatásaik árából 10% kedvezményt nyújtanak NOE tagok számára.

GYULAI VÁRFÜRDŐ KFT. (5700 Gyula, Várkert u. 2)

www.varfurdo.hu

Érvényes NOE igazolványra 20% kedvezményt ad a diák/nyugdíjas és felnőtt napijegyekre, illetve a Castello Szaunapark belépőjére.

DARNÓI VENDÉGHÁZ (3332 Sirok, Darnói út 2.)

Érvényes NOE igazolványra 50% kedvezményt ad a Jurta szállásárakból

GÖSSER SÖRÖZŐ ÉS PIZZÉRIA – Koranil Kft. (8200 Veszprém, Megyeház tér 2.)

www.gosserveszprem.hu

Termékeik és szolgáltatásaik árából 10% kedvezményt nyújtanak NOE tagok számára.

AMETISZT SZÉPSÉGSZALON (8230 Balatonfüred, Gyógy tér 3.)

Termékeik és szolgáltatásaik árából 10% kedvezményt nyújtanak NOE tagok számára.

KEREKEDI CSÁRDA – Csopak 71-es főút

Termékeik és szolgáltatásaik árából 5% kedvezményt nyújtanak NOE tagok számára.

Jékely Zoltán: A három pillangó

Volt egyszer három pillangó: egy sárga, egy piros meg egy fehér. Vigan játszadoztak a verőfényes mezőn, virágról virágra szállkostak, táncoltak, repdestek jókedvükben. De hirtelen beborult az ég, közeledett a vihar.

– Repüljünk haza – mondta a sárga pillangó, s ijedten pergette szárnyát.

– Minél gyorsabban – mondta a piros is, a fehér is, s elindultak gyors szárnyalással. Éppen jókor értek haza, mert a zápor már megeredt, s egyre vizezsebb lett a szárnyuk. De a ház ajtaját nem tudták kinyitni, s az eső mind jobban s jobban szakadt.

– Menjünk a sárga tulipánhoz – mondta a sárga pillangó –, az majd bebocsát.

S a szakadó esőben elvergődtek a tulipánhoz, és könnyörögni kezdtek neki:

– Kis Tuli, nyisd ki a kelyhed, hadd húzódjunk meg az eső elől.

De a tulipán így felelt:

– A sárgának meg a pirosnak szívesen kinyitom, de a fehérnek nem.

Erre a sárga meg a piros pillangó összenézett, majd így felelt a szívtelen tulipánnak:

– Ha fehér testvérkémet nem bocsátod be, mi is kint maradunk!

A tulipán csak ingatta a fejét, s kelyhét nem nyitotta ki. Az eső pedig mind sűrűbben szakadt.

– Menjünk a liliomhoz – mondta a fehér pillangó.

Ázva-fázva elvergődtek a liliomhoz, s szépen kérlelni kezdték:

– Kis Lili, nyisd ki a kelyhed, hadd húzódjunk meg az eső elől.

De a liliom így felelt:

– A fehérét örömet befogadom, de a sárgát és a pirosat nem.

Erre a fehér pillangó így felelt:

– Ha a testvérkémet nem fogadod be, én is kint maradok. Inkább ázzunk együtt, mintsem elhagyjuk egymást.

A szívtelen liliom csak ingatta a fejét, s kelyhét nem nyitotta ki. Tovább vergődtek hárman csuromvizesen a szakadó esőben. Himporuk már elázott, csápjuk kókadozott, szárnyuk össze-összetapadt, még a lelkük is átázott. Csetlettek-botlottak fűszálról fűszálra, s egy-egy lapu alatt húzták meg magukat, de a szél oda is besüvöltött, s bebecsapott az eső.

Süss fel, nap, süss fel, nap, szárogasd meg szárnyamat, nyisd ki a virágokat! – könnyögött a három didergő pillangó. A nap meghallotta a sűrű felhők mögöl a pillangók esdeklő kérését, s annyira megilletődött, hogy a felhőket elüzte, meleg fényt árasztott a mezőre, s a pillangók szárnyát egykettőre megszáritotta. S a három pillangó újra táncolt, repdesett vigan, míg csak le nem áldozott a nap. Akkor aztán szépen hazaszálltak, kis házukat kinyitották, lefeküdtek s elaludtak.

Kedvezményes Heti Válasz-előfizetés

a Nagycsaládosok Egyesülete tagjai számára

A Heti Válasz Kiadó célja, hogy a kedvezményesen kialakított árakon keresztül az áruhelyi árnál jóval alacsonyabb áron lehetővé tegye a nagycsaládosok számára a lap olvasását. A kedvezmény igénybevétele független a befizetés módjától.

Egyéves előfizetés: **14 000 Ft** (42% kedvezmény)

Féléves előfizetés: **7600 Ft** (37% kedvezmény)

Negyedéves előfizetés: **4900 Ft** (19% kedvezmény)

**A kedvezmény kizárólag érvényes NOE-tagkártyával vehető igénybe,
a Heti Válasz Kiadói ügyfélszolgálatán keresztül:**

CBC Irodaház, 1027 Budapest, Horvát u. 14–24., V. emelet • Nyitva tartás: h.–p.: 8.00–16.00 • Telefonon: (06-1) 461-1447
E-mailen: informacio@hetivalasz.hu • Postai úton: Heti Válasz Kiadó Kft., 1027 Budapest, Horvát u. 14–24.

**A NOE előfizetői megrendelőlap letölthető weboldalunkon: www.hetivalasz.hu/noe,
illetve megtalálható az egyesület honlapján. Kérjük, kitöltve juttassa vissza a fenti elérhetőségekre!**

Kérjük, megrendelésénél mindig tüntesse fel NOE-tagkártyája sorszámát a kedvezmény igénybeviteléhez! Ennek hiányában nem áll módunkban az előfizetést a kedvezményes díjjal számolni.

Csekkes befizetés esetén kérjük, vegye figyelembe a 10 napos átfutási időt. Banki átutalás esetén a megjegyzés rovatban kérjük tüntesse fel a pontos kézbesítési nevet és címet, vagy ha ismert már a 6 jegyű kiadói azonosítója, akkor azt.

Bankszámlaszámunk: OTP Bank Nyrt., 11706016-20815789-00000000

Örömhír

A **Fészekrakó Egyesület** örömmel és nagy büszkeséggel teszi közhírré, hogy két újszülöttel gyarapodott az elmúlt hónapokban.

A Tóth család 16. gyermekeként megszületett **Regina**, és a Csikós család 4. gyermekeként **Benjámín**.

Örömmel tudatjuk, hogy Szabó-Ruzsinszky Panna és Gergő után megérkezett 2011. május 12-én, hajnali 3 óra 35 perckor, (55 cm, 3540 gr) **Szabó-Ruzsinszky Réka** a szülők: Ruzsinszky Szilvia és Dr. Szabó László Pál legnagyobb örömeire.

Budapest, XVI. kerület

A **Tompai Nagycsaládos Egyesület** büszkén és örömmel adja hírül mindenkinek ifjú tagjai listáját.

2010-ben születtek:

Palotás Anita és Körömczi Norbert első gyermeke, **Júlia** 2010. 02. 13., Teleki Edit és Liliom Gábor második gyermeke, **Máté** 2010. 06. 07., Kimiti László és Tünde harmadik gyermeke, **Bence István** 2010. 05. 23., Nagy Zoltán és Mónika harmadik gyermeke, **Hédi** 2010. 08. 26., Kozla László és Györgyi negyedik gyermeke, **Eliza** 2010. 08. 29., Harnóczy Sándor és Anita harmadik gyermeke, **Lilien** 2010. 10. 09., Balázs László és Gabriella harmadik gyermeke, **Géza Vajk** 2010. 12. 13.

2011-ben születtek:

Dobó Orsolya és Szépvölgyi Péter harmadik gyermeke, **Álmos** 2011. 02. 03., Újvári Viktor és Beáta második gyermeke, **Viktor** 2011. 02. 16., Horváth József és Gyöngyi hatodik gyermeke, **József** 2011. 05. 11., Sára, Máté és Benedek után a legszebb (és legforróbb) nyári napon megérkezett a kistestvér, **Zille Réka!**

Nagyon vártunk: **Varga Anikó** és **Varga Máté**, a Gyermeli Napraforgó Csoportból

melyi Napraforgó Csoportból

Örömmel tudatjuk, hogy nagycsalád lettünk, Cili és Bori lányaink kishúgot kaptak, megszületett **Dorottya Kinga** 2011. június 7-én mindnyájunk örömeire.

Szeretettel, Rubovszky család: Mónika, Péter, Cili és Bori és a pici Dorottya, Budapest

Örömmel tudatjuk mindenkivel, hogy 2011. június 6-án megszületett harmadik gyermekünk, **Antal András Ákos** 4150 grammal és 52 centivel. Szeretettel várták testvérei, Emese és Gergő.

Antal Gábor Győző és Timár Violetta Dóra, Hernád

MÉDIATÁMOGATÓINK

